

METODERAPPORT SKUP 2013

Høyre-politikeren stjal og spredte nakenbilder på pornonettsteder som spesialiserer seg på å henge ut og identifisere jentene. Først avslørte VG Helg nettstedene. Deretter avslørte vi politikeren.

HENGES UT PÅ NETT/ AVSLØRT AV SUPER-HACKEREN

Håkon F. Høydal, Julia R. Ingebrigtsen, Amund Bakke Foss,
Lars Joakim Skarvøy, Gunn Kari Hegvik, Morten Wiederøe
og Alf Bjarne Johnsen.

HENGES UT PÅ NETT / AVSLØRT AV SUPER-HACKEREN

Basert på VG Helgs hovedoppslag 9. februar og 27. juli, foruten oppfølgingsartikler på nett og papir i februar, juli og august.

Journalister:

Håkon F. Høydal, Julia R. Ingebrigtsen og Amund Bakke Foss, samt Lars Joakim Skarvøy, Gunn Kari Hegvik, Morten Wiederøe og Alf Bjarne Johnsen.

Adresse:

VG Helg,
Akersgata 55,
0107 Oslo

Kontakt:

Håkon F. Høydal:
hakon.hoydal@vg.no,
tlf. 9517 9197

Julia Ingebrigtsen:
juliaingebrigtsen@gmail.com,
tlf. 9764 6377

Amund Bakke Foss:
amund.bakke.foss@vg.no,
tlf. 4762 8737

Vedlegg:

- VG Helg 9. februar: Uthengt, navngitt, hånet
- VG Nett 10. februar: Drastisk økning av nett-trakassering
- VG Nett 10. februar: Mener politiet overlater ansvaret til jentene selv
- VG Nett 17. februar: - Krenkende og respektløst, sier Andrea Emilie
- VG Helg 27. juli: Avslørt av super-hackeren
- VG 28. juli: «Det er kjempegrovt»
- VG 29. juli: Ferdig etter nakenbilde-avsløringen
- VG 30. juli: - Jeg ble hacket av Høyre-politiker
- VG 30. juli: «Hadde aldri trodd dette om Tor»
- VG 31. juli: Skjerpet straff for datainnbrudd
- VG 1. august: Varslet ikke videre om nakenbilder
- NTB 9. januar 2014: Politiet må endre siktelse mot tidligere Høyre-politiker
- Drastisk økning av nett-trakassering: <http://www.vg.no/nyheter/innenriks/artikkel.php?artid=10107378>
- Mener politiet overlater ansvaret til jentene selv: <http://www.vg.no/nyheter/innenriks/artikkel.php?artid=10107384>
- Krenkende og respektløst, sier Andrea Emilie: <http://www.vg.no/nyheter/innenriks/artikkel.php?artid=10113974>
- Politiet må endre siktelse mot tidligere Høyre-politiker: <http://www.vg.no/nyheter/innenriks/artikkel.php?artid=10142299>

Anonymisering: I alle artiklene har vi anonymisert nettstedet. Derfor velger vi å gjøre det samme i rapporten, enten som [xxx] eller simpelthen «nettstedet». Politiker som ble avslørt, var anonymisert av oss, men sto fram selv uken etter. Navnet hans er derfor kjent, og vi bruker det i rapporten. Einar Stangvik var anonym i sin første kontakt med VG, men valgte å stå fram senere, både hos oss og andre medier. Vi har derfor ikke anonymisert ham i denne rapporten.

NÅR OG HVORDAN KOM ARBEIDET I GANG, HVA VAR IDEEN SOM STARTET DET HELE?

I april 2012 ble Ingebrigtsen tipset av en kilde om et nettsted som henger ut jenter med nakenbilder, og gir informasjon om identitetene deres.

Hun nevnte saken for utgavesjef Knut Eivind Straume i juni samme år, og de ble enige om umiddelbart å begynne med overvåking av aktiviteten på siden, og deretter til høsten begynne det journalistiske arbeidet, i samarbeid med Håkon Høydal.

De neste månedene overvåket Ingebrigtsen nettstedet: Utfordringen ved å overvåke et omstridt undergrunnsnettsted som er i konstant utvikling, er at sidene forandrer seg kontinuerlig, at bildebevis og informasjon om både ofrene og de som legger ut informasjonen, kan fjernes. På grunn av nettstedets omstridte karakter var det også viktig at vi kunne overvåke det uten at de fikk vite vår IP-adresse og dermed kjennskap til at journalister fra VG besøkte sidene. Ingebrigtsen brukte derfor dataprogrammet Witopia, som gjør det mulig å surfe anonymt på nettet, ved at du får tildelt en IP-adresse som ikke kan knyttes til deg eller arbeidsplassen. Høydal valgte å bruke TOR-programvaren ([http://no.wikipedia.org/wiki/Tor_\(anonymitetsnettverk\)](http://no.wikipedia.org/wiki/Tor_(anonymitetsnettverk))) for å holde seg anonym for nettstedet.

Gjennom sommeren lastet Ingebrigtsen ned sider for å bevare dem som dokumentasjon. I tillegg noterte hun seg informasjon om de norske jentene: Hvilke bilder som ble lagt ut, informasjon om identiteten deres og ikke minst hvordan brukerne av nettstedet diskuterte jentene på bildene.

Ingebrigtsen og Høydal delte arbeidsoppgaven seg imellom: Mens Ingebrigtsen gikk gjennom bildene av jentene og søkte etter informasjon om dem, arbeidet Høydal med å finne informasjon om selve nettstedet, og snakke med politi og andre aktører som Slettmeg.no.

For å vise respekt for ofrene på nettstedet, var det utelukkende Ingebrigtsen som var inne og lette etter nakenbildene på nettstedet. Det var bare unntaksvis at mannlige medarbeidere involverte seg i identifiseringen eller så bilder av jentene.

Omtrent umiddelbart begynte arbeidet med å finne jentene i det virkelige liv.

ARBEIDSPROESSEN MED SAKEN 9.FEBRUAR

a) Finne og identifisere ofrene og få dem i tale.

Mye av informasjonen om jentene ble delt av brukerne. Fornavn, noen ganger etternavn, alder og bosted ble ofte avslørt i kommentarfeltet under hvert enkelt bilde, eller allerede ved første publisering av bildet. Ved hjelp av ordinære søkemotorer som Google, Facebook, 1881, Gule Sider, Twitter, Folkeregisteret o.l. klarte vi å finne frem til flere av ofrene. Enkelte hadde så vanlige navn at flere personer var mulige ofre. Vi kryssjekket derfor informasjonen vi hadde med informasjon fra Folkeregisteret, Skattelistene og ikke minst sosiale medier som Facebook og blogger for ikke å kontakte feil personer.

HENGES UT PÅ NETT / AVSLØRT AV SUPER-HACKEREN

Case nr. 1.

På en av trådene med bilder av en kvinne, hadde en av brukerne delt informasjon som gjorde det mulig å finne henne med privat bilde, navn, alder og bosted. Hun hadde imidlertid et så vanlig navn at det var utfordrende å finne frem til riktig person i ordinære opplysningstjenester. Ved å kjenne alderen hennes og omtrentlig bosted, kunne vi samkjøre dette med opplysninger fra Folkeregisteret. På denne måten kom vi i kontakt med henne.

Denne kvinnen visste ikke at hun var hengt ut på nettet, og den første telefonen fra oss 6. november 2012 var naturlig nok et stort sjokk for henne. Det krevde jevn og tett oppfølging for å ivareta henne mens opplysningene fikk synke inn. Ønsket vårt var at hun skulle la seg intervju, men vi ville ikke la det bli en ytterligere belastning i en vanskelig situasjon. Vi tok derfor tiden til hjelp, og holdt kontakt gjennom advent og jul. 11. januar 2013 møtte vi henne for første gang. Vi forsikret henne om at hun skulle forbli helt anonym, og at hun var fullstendig beskyttet gjennom kildevernet. Etter dette første møtet sa hun ja til å la seg intervju.

Case nr. 2.

Julen 2012 fant Ingebrigtsen en artikkel i iTromsø med en kvinne som stod fram med fullt navn og bilde og fortalte at hun var hengt ut på et pornografisk nettsted. Ingebrigtsen kjente igjen ansiktet fra en tråd på nettstedet, hvor kvinnen også var delvis navngitt. I tråden var det også opplyst om at hun bodde i Tromsø. Hennes telefonnummer var ikke registrert i noen opplysningstjenester, men ved hjelp av etternavnet kom vi til slutt i kontakt med moren hennes. Hun igjen satte oss i kontakt med datteren. Hun kjente til flere unge kvinner som var hengt ut på nettstedet, og formidlet kontakt mellom VG Helg og disse. 23. januar reiste Ingebrigtsen og fotograf Sara Johannessen til Tromsø for å møte kvinnene.

b) Informasjon om nettstedet og administrator/eier.

Vi ønsket å finne ut hvem som eier nettstedet og om mulig få vedkommende i tale. Vi ønsket også å finne ut om det lå penger i å drifte et slikt nettsted, eller om det var andre beveggrunner.

Google var som alltid første punkt. Om ikke det gir alle svar, er det nyttig for å vite hva som vites – og ikke vites – av andre. Det ga oss linker til underskriftskampanjer («Take [xxx] off the internet» / «Take down [xxx] site»), amerikanske advokater som jobbet for jenter som hadde blitt hengt ut på nettstedet, og et fåtall artikler, de fleste amerikanske.

Fellestrekket var at ingen visste noe om eieren.

Når du besøker et nettsted, sender dette nettstedet ofte informasjon om deg videre til andre nettsteder, som for eksempel annonsenettverk. Hvis du kjenner til et nettstedssamarbeidspartnere vet du en del om dem. Vi installerte derfor «Collusion», et nettleser-tillegg som viser nettopp dette. Det viste at nettstedet videresendte informasjon om besøkende til blant annet chaturbate.com, youtube.com og crakmedia.com. Sistnevnte er et annonsenettverk som spesialiserer seg i å drifte annonser for pornonettsider. Eierne Xavier Faroghi svarte imidlertid ikke på våre henvendelser. Kontakten mellom nettstedet og Crakmedia bekreftet likevel mistanken vår om at det lå penger i å drifte et slikt nettsted.

På en fjernet, men bufret side på encyclopediadramatica.se fant vi informasjon om at eieren av nettstedet kalte seg Matt. Andre steder på nettet fant vi navnene «Mellow» og «Maezr». Det var dermed ikke usannsynlig at eierens ekte navn også begynte på M. Vi kom imidlertid ikke videre med dette sporet.

HENGES UT PÅ NETT / AVSLØRT AV SUPER-HACKEREN

Intervjuer med personer hos Slettmeg.no ga oss adressene [xxx]@hushmail.com og [xxx].com@gmail.com. 22. januar sendte vi begge en epost hvor vi ba om opplysninger om nettstedet. Førstnevnte svarte og fortalte at det er personen på den andre adressen som administrerer nettstedet. Han skrev videre at personen oppholder seg et sted i det tidligere Jugoslavia.

Ukene i forkant av dette var nettstedet under DDOS-angrep fra hackeren «th3p4r4d0x». Vi kontaktet ham på hans hushmail-adresse og fikk et epost-intervju med ham, som ble en del av VG Helg-artikkelen.

En uke senere sendte vi en ny epost til Gmail-adressen som ikke hadde svart. Vi gjentok ønsket om kontakt, og avslørte også en del detaljer om hva vi visste om nettstedet hans:

«I see that [xxx] is up and running once more, and also that you have moved from the registrar in Bahamas to Hungary. Is this a move to be closer to your home country? I would very much like to hear you thoughts on the damage the hacker "The Paradox" has done to [xxx], and what you have done to get the site running again. The hacker has not tweeted or anything for some time, do you know why?»

Det tok ham tre minutter å svare på denne. De påfølgende dagene hadde vi en epost-utveksling som førte til intervjuet i VG Helg-saken 9. februar. Her bekreftet han også delvis at det er økonomisk lønnsomt å henge ut jenter slik nettstedet hans gjør.

c) Identifisere brukerne av nettstedet og få dem i tale

I slutten av januar tok Høydal kontakt med flere personer som hadde lagt ut bilder på nettstedet, deriblant en som kalte seg «Breaking». Denne personen hevdet å ha delt noen tusen bilder nakenbilder av jenter på nett. Vi etablerte hushmail-adressen vg-journ@hushmail.com i kontakten med disse, av to grunner. En var at vi ikke ønsket å invitere potensielle hackere inn på våre egne eposter – selv om dette neppe hadde stoppet dem i å forsøke å hacke oss, om de ville det. For det andre ønsket vi å vise at vi hadde en viss kunnskap om sikre måter å kommunisere på nett. Tanken var at det kunne gjøre dem tryggere på oss.

Fram til publiseringen av den første artikkelen var det ingen som svarte. 11. februar, to dager etter, svarte imidlertid Breaking. Intervjuet med ham ble publisert 17. februar på VG Nett. Intervjuet ga et godt innblikk i tankegangen til brukerne av nettstedet. Brukernes perspektiv var en side av saken som vi ønsket å belyse ytterligere. Det ble prosjektet for neste avsløring i VG Helg 27. juli.

DE SENTRALE PROBLEMSTILLINGENE

VG Helg-artikkelen 9. februar:

● Hva slags nettsted tillater at jenter blir hengt ut med navn, bilde og annen informasjon? Spesifikt hvilken informasjon om jentene legger guttene ut sammen med bildene? Hva gjøres – om noe – for å stoppe dette?

Vi ønsket å rette fokus på et nettsted laget for at brukere kan legge ut stjålne nakenbilder av unge kvinner, og identifisere disse. Samtidig får brukerne selv være anonyme. Dette var ikke første gang det ble skrevet om jenter som får lagt ut nakenbilder av seg selv, derfor ønsket vi ikke å fokusere kun på ofrene/jentene. Vi ønsket å blottlegge bruk-

HENGES UT PÅ NETT / AVSLØRT AV SUPER-HACKEREN

erne av nettstedet og avsløre en aktivitet som til da hadde fått foregå og utvikle seg i det skjulte over lang tid. I tillegg ønsket vi å kartlegge myndighetenes manglende evne til å reagere på overgrep gjort via internett.

Hva sier loven:

Fram til våren 2013 hadde man var man kun beskyttet av personvernloven hvis man ble hengt ut på nett i ord eller bilder. Lovverket hang igjen i oppfatningen om av det som skjedde på nettet, ikke var like alvorlig som kriminalitet begått i den fysiske verden. Det er lenge siden det var slik. I slutten av mai 2013 trådte lovendringen i kraft som inkluderte internett som en del av offentligheten. Ifølge intervju med daværende justisminister Grete Faremo søndag 10. februar gir lovendringen juridisk beskyttelse til jentene som VG Helg omtalte: «Det må ikke råde tvil om at internett er en del av det offentlige rommet,» sa hun til VG.

Om politiet følger opp lovendringen, er imidlertid en annen sak. Det ble tydelig da vi arbeidet med neste VG Helg-artikkel.

Hacker-saken 27. juli:

● Er det virkelig en ung Høyre-politiker som stjeler nakenbilder av jenter og legger dem ut på nettet, sammen med informasjon om jentenes identitet? Finnes det en offensiv motkultur av hvithatt-hackere som bruker sin kunnskap for å avdekke aktiviteten på nettstedet?

STARTEN PÅ HACKER-SAKEN

Flere hackere - norske så vel som utenlandske - hadde i forbindelse med vårt arbeid med artikkelen i VG Helg 9. februar vært i kontakt med VG Helgs journalister. Mange ønsket å bidra med sin kunnskap og informasjon for at vi skulle fortsette arbeidet med å blottlegge aktiviteten på nettstedet. En nøye vurdering av troverdigheten til de ulike kildene og hva de presenterte for oss, gjorde at vi etter hvert valgte å arbeide kun én av dem - Einar Stangvik - som kilde til denne konkrete saken.

Onsdag 13. februar, fire dager etter VG Helgs første sak, kom det en epost til Høydal, sendt fra en anonym hushmail-adresse. Her fortalte personen hvordan han i lengre tid hadde arbeidet med å spore personer som var aktive på nettstedet. Han hevdet å ha funnet identiteten til flere av disse. En av dem var en profilert person som i lang tid hadde begått datainnbrudd hos personer i sitt nære nettverk.

«Dette har krevd hardt og målrettet arbeid, både teknisk og ikke-teknisk, men ikke fnugg av kriminelle virkemidler som det "TheParadox" skryter av.(...) Jeg likte artikkelen dere skrev om politisk oppfølging av disse sakene: Det er nødvendig at dette håndteres mer effektivt av politiet, og at man viser overfor de som bedriver overgrepene, at denne ukulturen - og lovbruddene - IKKE er ok.»

Eposten var ikke signert. Vi svarer at dette er interessant, og at vi ønsker kontakt. Etter noen dagers konversasjon per epost, presenterte han seg som datakonsulent Einar Stangvik, og vi avtalte et møte i VG.

På møtet fortalte Stangvik om metodene han hadde brukt for å finne identiteten til norske unge menn som stjeler og publiserer private nakenbilder av norske jenter. En av personene tilhørte det politiske miljøet, men Stangvik ønsket ikke at vi skulle skrive om saken omkring han. Stangvik hadde vært i kontakt med flere av ofrene og deres familier, og ønsket at politiet skulle ta tak i saken. Vi gjorde det imidlertid klart for ham at vi

HENGES UT PÅ NETT / AVSLØRT AV SUPER-HACKEREN

mente det var en alvorlig sak dersom slike lovbrudd ble begått av en folkevalgt, og var viktig å publisere.

I tillegg ble det raskt klart at Stangvik selv måtte være en aktør i artikkelen. Arbeidet som han – og andre hvithatt-hackere – gjorde for å hjelpe unge kvinner med å få bilder fjernet og hindre nettstedet i å operere var fram til den første VG Helg-artikkelen ganske ukjent. Når Stangvik i tillegg klarte å identifisere brukerne, var det viktig informasjon å publisere.

De neste månedene handlet arbeidet primært om å etablere tett kontakt med Stangvik. Tiden viste at politiet ikke gjorde noe med saken, til tross for henvendelser fra ofrene, advokatene deres og Stangvik selv. Samtidig kunne Stangvik gjennom kontakten med VG, se at vi fortsatte research-arbeidet omkring nettstedet.

Våren ble brukt til å arbeide videre med å finne mer informasjon om personene omkring nettstedet (brukere, moderatorer, administrator), og vi holdt øye med utviklingen av nettstedet. Vi holdt også kontakten med flere andre hvithatt-hackere, men det førte ikke fram til liknende resultater som kontakten med Stangvik. Vi var også i kontakt med slettetjenesten Slettmeg for å høre om utviklingen i saker de mottok om nettstedet. Antallet utsatte jenter holdt seg stabilt under hele tiden, noe som kunne antyde at det var en stabil gruppe brukere omkring nettstedet.

Søndag 8. juni sender Stangvik en epost som utførlig beskriver arbeidet han har gjort for å påvise at politikeren som legger ut bildene på nettstedet, er Tor Johannes Helleland.

KONTROLL AV STANGVIKS PÅSTANDER

Arbeidet Stangvik hadde gjort var så teknisk komplisert at det var så å si umulig for oss journalister å verifisere det. Han var også den eneste kilden vi hadde på den konkrete personen/gjerningsmannen.

Vi kontaktet Audun Ytterdal, VGs IT-driftssjef, og ba ham om å vurdere Stangviks arbeid og metoder. Hans første reaksjon var: «Dette er det meget få mennesker i Norge som vet hvordan man gjør.» Han vurderte om dette kunne være fabrikkert materiale, og konkluderte med at en fabrikasjon av en sådan størrelse og kompleksitet ville være så krevende at sannsynligheten talte imot det.

Vi fant imidlertid ut at vi også trengte en vurdering utenfor VG-huset. 1. juli kontaktet vi Mnemonic, et av Nordens største selskap som er spesialister på it-sikkerhet og privat etterforskning av industrispionasje. Ved å skrive under på en taushetserklæring fikk de overlevert Stangviks dokumentasjon, etter godkjenning fra Stangvik. Han ga dessuten både oss og Mnemonic tilgang til alle epostkontoer han hadde brukt i jakten. På den måten hvilte vi ikke kun på informasjonen han selv ville gi oss. At han uten å nøle ga slik tilgang var også en faktor som økte troverdigheten hans.

5. juli hadde vi et møte i VG-huset med Mnemonic, hvor etterforskeren derfra gjennomgikk hva han hadde klart å ettergå av arbeidet til Stangvik.

Rapporten konkluderte med at de ikke hadde avdekket feil eller mangler i Stangviks rapporter. «I tillegg har våre undersøkelser av informasjon hentet fra åpne kilder forsterket Stangviks påstander om den antatte gjerningsmannens identitet,» skrev de.

Det som gjenssto da, var kontakt med ofrene, politiet og Tor Johannes Helleland, samt utskrivning av det stadig større materialet.

KONTAKT MED OFRENE

Å ivareta ofrene på en god måte har vært en sentral del av arbeidet med sakene. Fra den første telefonsamtalen har vi vært klar over hvilken belastning det er å vite at intime bilder av deg er spredt på nettet. I enkelte tilfeller har det vært VG som har gjort dem oppmerksomme på at bilder av dem ligger på den aktuelle nettsiden.

Vi har hele tiden vært åpne om at det er ønskelig for oss at de vil bidra til reportasjene ved å la seg intervju. Likevel har vi først og fremst gitt dem tid og anledning til å ta stilling til om dette er noe de ønsker eller orker.

Noen av kvinnene var svært bekymret for hvilke personlige følger det kunne få å stille i reportasjene. Ikke bare ved potensielt å gjøre nettsiden kjent, og dermed bidra til videre spredning, men også hva som ville skje om deres identitet ble kjent for vedkommende som først hadde spredt bildene.

Vi brukte mye tid til å snakke med kvinnene om den viktige rollen de kunne spille i å belyse et problem som til nå hadde fått foregå mer eller mindre uforstyrret. Det var viktig for oss at ingen følte seg presset til å stille opp, men at de selv hadde en god følelse knyttet til å bidra til reportasjene.

Både før, under og etter publisering har vi holdt jevn telefonisk kontakt med ofrene. Vi har også bidratt til å gi dem informasjon om hvor de kan henvende seg for assistanse til å få bildene forsøkt fjernet fra nettet.

Det har også vært viktig for VG Helg at ofrene har følt seg trygge på at bilder og annen informasjon om dem blir respektfullt og konfidensielt behandlet av redaksjonen.

PUBLISERING

Stangvik hadde vært i kontakt med andre redaksjoner tidligere om saken. Materialet vi fikk utlevert hadde han ikke gitt andre, men vi var likevel usikre på om andre aviser arbeidet med saken. Derfor var det viktig å få den publisert så raskt som mulig, og ikke vente til høsten – noe som ble vurdert.

En annen faktor var at vi ikke ønsket å publisere den for tett opp mot Stortingsvalget. Vi ønsket ikke å bli beskyldt for å komme med en «drittpakke». En slik diskusjon ville ta fokuset bort fra problemstillingen vi ønsket å belyse med artikkelen.

Det innebar at artikkelen måtte bli publisert så raskt som mulig, for å ikke kollidere med valget. I slutten av juni ble Amund Bakke Foss hentet inn for å bistå med i arbeidet, mens Høydal dro på en lengre reise, like før publisering. Nyhetsoppfølgingen i etterkant av VG Helgs publisering ble flyttet ned til politisk avdeling, hvor Julia Ingebrigtsen sammen med Lars Joakim Skarvøy, Gunn Kari Hegvik, Morten Wiederøe, Alf Bjarne Johnsen bidro.

Det ble bestemt at Høydal før avreise skulle skrive rammeverket for VG Helg-saken, bestående av informasjonen fra Stangvik. Ingebrigtsen skulle ha kontakt med ofrene

og intervju dem, og sy sammen VG Helg-artikkelen. Bakke Foss skulle ha kontakten med politiet. Stian Fjelldal, som inntil da hadde vikariert som utgavesjef, skulle fortsette som reportasjeleder for denne saken, fordi han kjente det kompliserte saksmaterialet inngående. Marte Spurkland reportasjeledet den avsluttende skriveprosessen i VG Helg.

KONFRONTASJONEN MED HELLELAND

Vi hadde Stangviks materiale og analysen fra Mnemonic som begge to konkluderte med at Tor Johannes Helleland var gjerningsmannen. Det var viktig å konfrontere ham med disse opplysningene.

11. juli ringte Bakke Foss ham, og redegjorde for artikkelen vi planla å publisere. Helleland svarte at det var helt ukjent for ham, det Bakke Foss fortalte. Det måtte være en misforståelse, hevdet han. Vi foreslo da at han kunne komme til VG for å oppklare hva han mente var en misforståelse.

Dagen etter møtte han opp i VG. Det var tydelig at Helleland hadde forventet å kun møte Bakke Foss, og han virket overrasket over å se at VG stilte med tre representanter (Ingebrigtsen, Bakke Foss, Fjelldal).

Samtale- og intervjueteknikk er ved siden av kildekontakt det viktigste verktøyet til en journalist. Uten en god metode til å få fram den korrekte informasjonen, står vi fast.

Helleland ble forelagt en fullstendig anonymisert versjon av Stangviks rapport, og fikk anledning til å lese den grundig der og da. Ut fra måten vi snakket gjorde vi det tydelig at vi møtte ham for å diskutere løsninger, nå som det ville komme fram hva han hadde gjort. Det underliggende målet vårt - å få ham til å bekrefte hva han hadde gjort, ble ikke kommunisert.

Vi diskuterte hvilke løsninger som var best for ham, og at artikkelen ville bli mer korrekt med bidrag fra ham. «Greit, jeg kan godt innrømme at jeg har gjort det,» sa han.

27. juli publiserte VG Helg artikkelen.

Vi var som nevnt forberedt på at navnet hans med tiden kunne bli kjent, men at det skulle ta så kort tid, kom overraskende på oss. Allerede to dager senere ble Tor Johannes Helleland overtalt av personer i Høyre til å stå fram, beklage og trekke seg. Samme uke åpnet politiet sak mot ham.

GENUINT NYTT I SAKENE

Det har vært skrevet flere artikler tidligere om jenter som er blitt hengt ut på nett med nakenbilder av seg selv. Det er ikke nytt. Det unikt nye i våre artikler er at vi fokuserte på mennene som stjeler bildene av jentene og deretter publiserer dem på nett.

I den første rekken av artikler (februar 2103) viste vi hvordan mennene samtaler seg imellom på nettstedet og belønner hverandre med skryt og inkludering i gruppen, dersom man publiserer bilder, video og informasjon om jentene.

HENGES UT PÅ NETT / AVSLØRT AV SUPER-HACKEREN

I den andre rekken av artikler (juli/august 2013) gikk vi enda tettere og avslørte en av mennene som hadde publisert nakenbilder av venninner.

Felles var at vi i stedet for å fokusere på offeret, fokuserte på gjerningsmannen. Det er hos gjerningsmannen skylden ligger, og det er her muligheten for endring ligger. Å be offeret om å endre adferd – noe uttalelser fra Kripos og politiet antydte – er det samme som å gi hun/ham ansvaret for ugjerningen. Vi mente det var viktig å ansvarliggjøre de som faktisk utfører lovbruddet.

Problemet var at mennene inntil da hadde klart å holde seg skjult og anonyme. Journalistisk er det lettere å finne ofre – de er jo allerede hengt ut på nett, og dermed kjent. Når vi først klarte å identifisere noen av mennene som hadde publisert jenters nakenbilder, var det der vi valgte å fokusere innsatsen.

Da det viste seg at én av mennene var en politiker, var det så oppsiktsvekkende at dette måtte bli vinklingen. Arbeidet som Einar Stangvik hadde gjort for å finne ham, var også som hentet ut fra en krimserie. Det blir tidlig klart i arbeidet med VG Helg-artikkelen 27. juli at helten i historien er Einar Stangvik.

KILDER

Etter det første tipset fra Ingebrigtsens kilde, bidro personer i slettetjenesten Slettmeg.no med viktig informasjon angående omfanget av jenter. Da vi kontaktet dem første gang, kunne de fortelle at antallet bekymringsmeldinger om dette nettstedet hadde økt kraftig det siste halvåret siden høsten 2012. De forsøkte også å hjelpe oss med å komme i kontakt med noen av de utsatte kvinnene, uten at noen av disse ønsket å la seg intervju.

Administrator av nettstedet var i begynnelsen vanskelig å få i tale, men epost-intervjuene med ham var en viktig kilde til å få rede på hva som lå bak ønsket om å drifte et nettsted som spesialiserte seg i å henge ut jenter. Moderatorer og bidragsytere til nettstedet som «Breaking» ga informasjon om antallet bilder som kunne ligge der ute, og gjorde også tydelig tankegangen – eller den manglende sådan – som lå bak handlingene til brukerne.

Hackere/datakyndige som «The Paradox» og ikke minst Einar Otto Stangvik bidro med avgjørende informasjon som dro saken videre. Opplysninger herfra fikk vi bekreftet av IT-selskapet Mnemonic.

Ofrene og deres familier og advokater, som Espen Tøndel i Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiik, bekreftet Stangviks påstander om hvor lite politiet gjør med slike saker. Det samme fikk vi bekreftet i intervjuer med seksjonsleder Lena Reif ved Kripos. Intervjuet med politiet i Drammen var en bekreftelse på jentenes oppfatning om at politiet tok lett på trakasseringen og innbruddene de opplevde. Etterforskeren vi snakket med var smått fleipete og snakket saken ned i samtalen. Politiet hadde ingen klar tanke om hvor alvorlig dette kunne være for jentene. De hadde ikke et system for å takle denne type overtredelser – noe ofre, deres familier og advokater og Stangvik også hadde fortalt oss. Det bekreftet vår hypotese om at politiet gjorde lite med slike saker.

Digitale kilder:

- Nyhetsartikler – internasjonale og norske – om nettsteder som publiserer bilder av jenter.
- Overvåking av nettstedet
- Whois-informasjon om nettstedet, samt historisk informasjon om eierne

ETISKE PROBLEMER UNDER ARBEIDET

● Hvem i VG skal ha tilgang til nakenbildene av kvinnene?

Påstanden fra Ingebrigtsens kilde var at nettstedet hang ut jenter i ord og bilde. Det måtte ettergås og dokumenteres av oss. Når saken handlet om ufrivillig eksponering på nett, vurderte vi det imidlertid som riktigst at så få mannlige journalister som mulig hadde tilgang til eller innsyn i bildematerialet fra siden. Dette av respekt for de avbildete jentene.

● Å finne kvinnene

Vi måtte være hundre prosent sikre på at kvinnene vi kontaktet, faktisk var avbildet på nettsiden. Å kontakte feil personer ville kunne bidra til en ytterligere spredning av bildene. En feilaktig påstand fra oss om at det lå bilder av en kvinne på nettet, kunne også oppleves unødig belastende for vedkommende.

● Følgene for kvinnene ved publisering

Flere av ofrene var medlemmer av Unge Høyre eller hadde en relasjon til Helleland på annet vis. Vi diskuterte hvorvidt en offentliggjøring av Helleland kunne føre til at identiteten til de unge kvinnene også ble kjent. Dette var en bekymring som også ofrene og deres familier nevnte for oss. Selv om nettstedet ble anonymisert måtte vi ta høyde for at det likevel kunne bli kjent via andre kanaler. Vi måtte også ta høyde for at Helleland kunne bli identifisert av andre – eller seg selv – og diskuterte eventuelle følger for alle involverte. Vi valgte å anonymisere både Helleland og nettstedet, men samtidig forberedte vi ofrene og deres familier på at dette kanskje ikke ville vare. Helleland stod fram selv to dager etter VG Helg-avsløringen, uten at dette fikk negative konsekvenser for ofrene. Mye av årsaken til det, ligger i de grundige samtalene vi hadde med dem: Ofrene var i en utrygg situasjon hvor det var umulig å forutsi reaksjonene fra omgivelsene. Vår kontakt med dem gjorde dem imidlertid trygge på at hva de gjorde var riktig.

● Å identifisere Helleland og Høyre

Dette var et av punktene som ble mest diskutert i ukene fram mot publisering. Argumentene for å navngi ham var at dette var en person i en sentral posisjon i et av de største politiske partiene i Norge.

Tor Johannes Helleland er en ung mann som i forkant av VG Helgs artikkel arbeidet i Høyres hovedorganisasjon, som rådgiver om digitale medier. Han hadde også holdt kurs om sosiale medier for medlemmer av Unge Høyre, og nøt stor tillit i partiet. Han kommer fra en familie hvor foreldrene og deres ektefeller er aktive politiske profiler. Det var ikke usannsynlig at en som ham kunne bli medlem av regjeringsapparatet etter valget, kanskje som politisk rådgiver. Dette var det viktig å informere om, så både Høyre og velgere kunne ta stilling til dette.

Ikke minst var Helleland folkevalgt politiker. Han satt i bystyret i Drammen. Det gjorde det ekstra alvorlig at lovbruddet var begått av en som hadde fått velgernes tillit.

HENGES UT PÅ NETT / AVSLØRT AV SUPER-HACKEREN

På den annen side var ikke Helleland tiltalt eller under politietterforskning. Det manglende initiativ fra politiets side var riktignok en del av problemet vi ønsket å belyse, men Helleland var like fullt juridisk sett uskyldig. Vi hadde heller ikke et ønske om å gjøre det samme mot ham som han hadde gjort mot et trettitalls jenter. Identifisering kan være grusomt. Saken stod seg godt uten hans navn: Det var Einar Stangviks arbeid som fortjente oppmerksomhet.

Vi diskuterte om det var viktig og riktig å navngi Høyre som parti. Vi ønsket ikke å bli beskyldt for å bruke en slik sak til å påvirke folks partivalg, gjennom en implisitt antydning om at moralen i Høyre er dårligere enn i andre partier. Likevel: Flere av kvinnene som var utsatt for Hellelands handlinger var medlemmer av Unge Høyre. Det sa noe om relasjonene i partiet og ungdomspartiet. Det kom senere fram at Unge Høyre i februar 2012 ble varslet om at nakenbilder av partimedlemmer var spredt på nettet. Dette ble aldri tatt tak i (se VG 1. august 2013).

Ved ikke å navngi Høyre, ville vi rette mistanken mot mange andre partier. Det ville kunne starte spekulasjoner og en digital heksejakt. En anonymisering av Helleland gjorde det viktig å identifisere partiet med problemet. Hensynet til ofrene ville være godt ivaretatt selv om vi navnga Høyre. Ettersom vi valgte å identifisere Høyre, utelot vi en del andre potensielt identifiserende opplysninger om gjerningsmannen, eksempelvis hvilket bystyre han var representant i.

● Kunne vi vise Stangviks dokumentasjon til Mnemonic

Å ettergå Stangviks påstander krevde en IT-kompetanse på et svært høyt nivå. Det gjorde det nødvendig med en ekstern vurdering av hans dokumentasjon. Vi diskuterte internt om det var problematisk å bringe potensielt falsk og skadelig personinformasjon ut av huset, men kom til at vi ikke hadde annet valg dersom målet var publisering. På dette tidspunktet ønsket ikke Stangvik å stå fram selv, og det kunne derfor være problematisk å gi navnet hans videre til andre utenfor VG-huset. Vi fikk imidlertid Stangviks tillatelse til å gjøre dette. Like etter valgte Stangvik å stå fram med navn og bilde.

● Belastningen for gjerningsmannen ved å publisere

Selv om VG tidlig bestemte seg for å anonymisere Helleland, måtte vi ta høyde for at han kunne bli identifisert av andre. Det skjedde da også, etter at Høyre hadde brukt helgen på å lete fram identiteten til Helleland, og deretter overtalt ham til å stå fram. I vår artikkel var han anonym, men vi var klar over at publiseringen likevel ville bli en stor belastning for ham. Samtidig var det åpenbart at han ikke var offeret i saken. Erfaringene våre fra februar viste at det måtte en stor avsløring til for at ofrene skulle få hjelp. Å la være å publisere ville verne gjerningsmannen og heller ikke gjøre noe for å bedre ofrenes situasjon. Plikten til å publisere var tydelig.

Til tross for det, var det like viktig for oss å ivareta Helleland som de andre i saken. Han ble fulgt tett opp på telefon og sms av VG Helgs reportere både før publisering, på selve publiseringsdagen og i tiden etterpå. Vi gjorde det klart for ham at vi kunne møte ham når som helst, skulle han ha behov for det.

ANDRE VURDERINGER

I arbeidet med saker om hackere er det alltid en risiko for selv å bli et mål. Dette var en kalkulert risiko, og en av grunnene til at vi etablerte hushmail-adresser og brukte Wito-pia og Tor når vi surfet på nettet.

I arbeidet med den første artikkelen la Ingebrigtsen og Høydal likevel ut et innlegg på det omtalte nettstedet med fullt navn, hvor vi skrev at vi søkte kontakt med personer. For det første var bylinen vår allerede kjent etter første artikkel. For det andre mente vi at det var viktig å spille med åpne kort for å få den nødvendige tilliten fra brukere som ville kontakte oss. Siden saken handler om hemmelighold og anonymisering, var det viktig for oss å være åpne på nett selv.

Etter innlegget vårt på nettstedet, opplevde Ingebrigtsen som den eneste kvinnen i teamet, at bilder av henne ble lagt ut på nettsiden, med en oppfordring å finne flere avslørende bilder av henne.

MEDIA

VG skrev til sammen 11 artikler om nettstedet (4) og hacker-saken (7).

Retriever-søk på «Tor Johannes Helleland» viser at det fra 27. august til 21. november 2013 ble laget (399 + 192 + 8) 599 artikler om temaet i andre medier.

Einar Stangvik, som var hovedkilde, ble omtalt og intervjuet 17 ganger, ifølge Retriever.

RESULTATENE

- Artiklene førte til at politiet begynte etterforskning av Tor Johannes Helleland - etter at de tre ganger på ulike vis hadde oversett henvendelsene fra Einar Stangvik, ofrene og deres advokater.

- Tor Johannes Helleland trakk seg fra alle politiske verv og ble satt under etterforskning.

- Det førte til et økt fokus på problemet med at jenter er fritt vilt på nettet, uten synlig hjelp fra noen.

- Ikke minst har det ført til at politiet må se mer alvorlig på saker som dette. Svaret politiet ofte gir er at «jentene må slutte å legge ut bilder av seg selv». Det ligger en forskyvning av skyld i slike utsagn. Domstolenes syn på alvorligheten ligger mer på linje med journalistenes: 9. januar i år melder NTB at Drammen tingrett returnerer saken mot Tor Johannes Helleland tilbake til politiet. Mens politiet har samlet alle lovbruddene mot de 32 jentene i ett punkt, mener tingretten av hver av de 32 jentene skal ha ett eget punkt. Når vi vet at saken ikke engang hadde blitt etterforsket uten innsatsen fra Einar Stangvik og VG Helg, er det oppløftende.

KONKLUSJON

Gjennom langsiktig kildearbeid, og detaljert overvåking og analyse av aktiviteter på nett, har vi vist at det finnes en undergrunnskultur hvor unge datakyndige menn samarbeider i jakten etter nakenbilder av jenter, for deretter å legge dem ut på nett.

Vi har vist at jenter som opplever dette knapt får beskyttelse av politiet, til tross for at lovverket ble endret i perioden mellom våre to artikler i VG Helg. Tor Johannes Helleland står nå overfor en tilståelsessak for datainnbrudd mot 32 unge kvinner.

Vi har også vist at undergrunnskulturen har medlemmer som med stor sannsynlighet ville kunne inneha viktige samfunnsposisjoner. Dette er ikke en lek på gutterommet. Dette er skadelige aktiviteter, utført av kyndige og potensielt mektige personer.

Oslo
16. januar 2014

Håkon F. Høydal

VG

LØRDAG 9. FEBRUAR 2013

HELG

NORGES MEST LESTE AVISMAGASIN

**GUTTENE JAGER I FLOKK:
TUSENVIS AV NORSKE JENTER HENGES UT
PÅ ET AV NETTETS STØRSTE PORNOSTEDER**

VERDENS GANG **DOKUMENT**

UTHENG

NAV

Nakenbilder
er ikke lenger nok.
På et av nettets
største pornosteder blir
norske jenter jaktet
på – og identifisert.

TEKST: JULIA INGEBRIGTSEN OG HÅKON F. HØYDAL
FOTO: SARA JOHANNESSEN OG MAGNAR KIRKNES

GITT

HÅNET

Anonymous 12/04/05(Thu)17:42

DET RYKTES AT
HUN HAR HATT ET
GANGBANG
MED 18 MENN..
NOEN SOM VET NOE MER
OM DETTE ELLER??

Nettstedet er grått som en naken murkjeller. Her er det ingen som bryr seg om layout og design. Det viktigste er hva som deles. Bilder og informasjon om jenter.

«Har pult hu, men det var i Bergen. Trang som faen. Og villig...» skriver en gutt under et bilde av en navngitt jente

som smiler inn i kameraet. Guttene har ett ønske for deg, hvis du er jente: å vise deg naken for alle.

Prøver du å protestere, får du svi.

«Håper bildene blir publisert med ansikt slik at venner og familie kan se bildene bare for å få kjerringen til å holde kjæft», skriver en som kaller seg «rudeass» når en av jentene tar til motmæle.

Under bildene av henne ligger over 100 meldinger. Mange skriver i detalj hva de mener å vite om jenta og hvor de kan finne flere bilder av henne.

En ber henne til og med om å levere bildene selv. «Så slipper vi å grave dem frem».

DETTE ER HISTORIEN OM den nye trusselen som hviler over norske jenter på nettet – og om hvordan de jages i flokk.

I syv måneder har VG Helg fulgt aktiviteten på et av de mest aktive anonyme nettstedene for publisering av nakenbilder, hvor stadig flere norske gutter er aktive brukere.

Et tusentalls norske jenter er hengt ut og identifisert på pornosiden, som i årevis er flyttet fra land til land, fra server til server, alltid tre skritt foran myndighetene.

Det siste halvåret har antallet bekymringsmeldinger om nettstedet skutt i været, sammen med jentenes bøner om at bildene av dem blir slettet.

Guttene på nettstedet håner dem. Politiet trekker på skuldrene. Politikerne ber om en holdningsendring.

EN UNG JENTE LIGGER NAKEN i en seng med spredte ben. Ser inn i kamera. Smiler. Hun fremstår som trygg og avslappet. Som om kjæresten står bak kamera og foreviger at de akkurat har hatt sex. En helt vanlig norsk jente er naken sammen med noen hun stoler på.

Vi ser flere titalls bilder. I kommentarfeltet forteller noen hva hun heter og hvor hun er fra. Noen spør etter filmer.

På nettsiden ligger det bilder av jenter fra hele verden. Haugevis av kategorier skal veilede brukerne i retning sine personlige preferanser. Blant kategoriene finner vi «Sovende jenter» og «Beruset/svimt av».

En billedserie viser det som tilsynelatende er en be-svimt jente av ukjent nasjonalitet som blir voldtatt. Spydigheter. Oppfordringer om hva mer som burde vært gjort med henne.

«Det er ikke voldtekt om jenta ikke sier nei», skriver de.

De ler. Latterliggjør og spør om mer. Bak skjulte identiteter er det lett å være nådelos.

Guttene tillater seg å være anonyme mens de bruker tid, kunnskap og ressurser på å samle og systematisere nakenbildene av jenter som deretter blir identifisert:

«Hu er vel fjorten på disse bildene, og har lenge prøvd

Simenson 12/08/14 (Tue) 08:48

HU SKAL ETTER DET JEG HA HØRT, BLITT VOLDTATT OG SENERE SKRYTI AV DET

å bli kvitt alt som lå ute. Tar vel sikkert ikke lang tid for bildene er borte igjen.»

«Lagrer de for sikkerhets skyld da. Hva heter hun?».

NETTSTEDET ER INTERNASJONALT, og har egne sider for nakenbilder fra flere land. Men det er norske brukere som dominerer nettstedet. Det er over dobbelt så mange norske besøkende som fra USA, Canada eller Storbritannia, ifølge Google Trends. Ifølge det internasjonale analyseselskapet Alexa skal brorparten av de besøkende være gutter mellom 18 og 24 år med lavere utdannelse.

I en periode sist høst opererte nettstedet med retningslinjer for publiseringen:

«Post dine tilfeldige norske bilder:

- * Kjærestre/koner/ekser
- * Bilder du har lovt å ikke dele
- * Bilder jenter har sendt til deg
- * Russ
- * etc.

*Vær sikker på at de er norske».

Øverst på siden står det at det ikke er lov å legge ut personlig informasjon, inkludert etternavn, men brukerne vet hva som er hensikten med pornosiden. Ansikter, navn, alder og bosted deles fritt.

– Det er utrolig hva man kan få til når man jobber sammen om det, slik guttene på dette forumet gjør. Pro-

blemet er at det får forferdelige konsekvenser for jentene, sier Hans Marius Tessem. Han er leder for slettetjenesten Slettme.no, som gir råd til personer som føler seg krenket på nettet – og hjelp til å få slettet bilder.

I TROMSØ STÅR TRE JENTER under en gatelykt i snøvær. Andrea Emelie Marhaug (20), Therese Woll (17) og Camilla Mikkelsen (19). Alle er hengt ut på denne nettsiden med bilder stjålet fra blogg og Facebook.

– Det er så ekkelt, sier Andrea.

– Vi aner jo ikke hvem de er. Er det en av dem jeg betror meg til, en som jeg stoler på og ser på som en god venn? Er det han eller hun som går forbi meg på gata? sier Camilla.

Hun ser deg rett i øynene når hun snakker.

Verre er det for 17 år gamle Therese Woll. Midt i den hektiske og uforutsigbare tenåringsperioden. Et helt nettsamfunn leter nå etter bilder av henne uten klær. Ingen av dem er hengt ut med nakenbilder. Men de påkledde bildene viser former, og guttene vil ha mer. Jentene er redd for manipulasjoner.

– Det er jo noen fra Tromsø som må ha gjort det. Det er flere som har kalt meg for hore, blant annet på Facebook, sier Therese stille.

Uvissheten er verst. Hvem er det som arrangerer denne anonyme dugnaden for å finne bilder av deg tatt i ➤

A photograph of three young women standing side-by-side in a snowy environment. They are wearing heavy winter parkas with fur-lined hoods. The woman on the left has dark hair and is wearing a dark blue parka. The woman in the middle has long brown hair and is wearing a dark brown parka. The woman on the right has long red hair and is wearing a light beige parka. The background is a dark, snowy night sky with many snowflakes falling. The entire image is framed by a thick black border.

UTHENGJ: Therese Woll (17), Camilla Mikkelsen (19) og Andrea Emelie Marhaug (20) fra Tromsø, er hengt ut på nett. Det er en stor belastning at de ikke vet hvem som har gjort det.

Det er flere som har kalt meg for hore, blant annet på Facebook.

THERESE WOLL (17)

➤ dine mest sårbare øyeblikk, for så å poste dem på nettet? Det er som å stå naken i skolekantinen midt i storefri.

Det går ikke lenger an å trå feil som tenåring. Ungdommens brølere kan ikke lenger viskes ut med tiden.

Guttene på nettstedet samarbeider. De deler bildene og gjør research for å finne ut hva jentene heter, hvor de bor, Facebook-profilen deres – så mye som mulig.

Når nakenbildene har vært uten ansikt, har de likevel klart å identifisere jenta ut fra kjennetegn som tatoveringer eller liknende, som de kan finne på åpne bilder av jenta andre steder. Av og til lager de collager av nakenbilder og plasserer dem ved siden av bilder av Facebook-profilen, for å dokumentere at dette er samme jente.

Noen av dem tilbyr å hente bilder ut fra andres iCloud-kontoer. Den private digitale «bankboksen» hvor du kan velge å lagre alle bilder, dokumenter og annet du ikke vil miste, men heller ikke vil at andre skal ha tilgang til.

VG HELG HAR GJORT GJENTATTE FORSØK på å kontakte norske brukere av nettstedet. De fleste har ignorert våre henvendelser. De som har svart, hevder de aldri selv har publisert bilder.

For ni måneder siden hadde Slettmeg ikke hørt om pornosiden. De første ropene om hjelp kom i april i fjor.

Ut over høsten tok det av. I løpet av de siste åtte månedene i 2012 fikk Slettmeg 61 henvendelser fra jenter som hadde funnet nakenbilder av seg selv her. I tillegg til Facebook, Youtube og online datingsider er dette nettstedet godt i gang med å etablere seg som norske jenters største problem.

– Vi får henvendelser fra jenter helt ned i 13-14-årsalderen, som har sendt nakenbilder til kjæreste eller venninne. Når forholdet ryker, slenger eksen det ut på nettet for å plage, eller legger det ut for å skryte, sånn er jo gjerne gutter i tenårene. Det er mange som ikke tenker på konsekvensene, sier Hans Marius Tessem.

Lenge var det vanskelig for Slettmeg å komme i kontakt med eierne. I mai i fjor fikk de endelig kontakt via én epostadresse.

– De var hyggelige, men sa at hvis vi begynner å snakke om lovverk vil vi aldri høre fra dem igjen.

Tessem fortsetter:

– Jeg forklarte at vi ikke har noen meninger om selve siden, men at vi hjelper enkeltpersoner med å få fjernet bilder fra nettet. Da var det et par saker som vi fikk ryddet opp i. En av dem var noen bilder som en 15-årig jente hadde sendt til kjæresten sin. De hadde han sendt videre til kameraten sin for å skryte, og dermed var det gjort.

Ikke alle har lyktes med å få bildene fjernet.

– Det kommer an på dagsformen til gutta bak. Noen av jentene har vært litt aggressive mot moderator, og de har ennå bilder der ute, sier Tessem.

VG HELG HAR VÆRT I KONTAKT med denne personen. Han er en datakyndig og aktiv bruker som eieren av nettstedet har gitt ansvar med å moderere innholdet, det vil si å slette bilder og innlegg. Han skriver godt ➤

Det er utrolig hva guttene på forumet får til når de jobber sammen. Det får forferdelige konsekvenser for jentene.

HANS MARIUS TESSEM – LEDER FOR SLETTMEG.NO

» engelsk: «Den nåværende eieren av nettstedet bor et eller annet sted i tidligere Jugoslavia og jeg har ingen annen informasjon om han. All kontakt med ham er via e-post», opplyser moderatoren i en e-post til VG Helg.

«Nettstedet blir ofte angrepet av hackere, og politiet er også ofte interessert. Derfor flytter de serveren jevnlig», skriver han videre.

I lang tid var nettstedet kunde hos Baltic Servers i Litauen – den nest største leverandøren av pornografisk materiale til USA. At dette drives av personer fra Øst-Europa, overrasker ikke Marius Tessem i Slettmeg. Mange pornonettsider drives i dag fra denne delen av verden.

– Var jeg dere, ville jeg være forsiktig med å kontakte de som står bak. Man kan aldri vite hva slags kontakter de har. Noen menn som forsøkte å stenge et liknende nettsted for et par år siden, måtte gå med voldsalarm noen måneder, sier han.

VG Helg har siden i sommer forsøkt å komme i kontakt med personene bak nettstedet. Helt fra begynnelsen i 2006 har de jobbet iherdig for å skjule seg selv.

Fram til begynnelsen av januar i år var serveren i Litauen, og domenenavnet var registrert på Bahamas. Deretter flyttet de til Nederland.

Men bare for en ukes tid.

Plutselig grep han inn. Mannen som kaller seg «The Paradox».

BILDENE AV «SYNNE» er ikke stjålet fra Facebook. Hun er fotografert helt naken i en seng mens hun har sex. Bildene er tatt av en hun en gang var glad i. Utleverende, fullt identifiserbare. Under bildene blir hun også navngitt av brukerne. Det er ingen som ber om mer – de har allerede alt.

Da VG Helg kontaktet henne første gang for noen måneder siden, var hun helt vitende om bildene som var publisert på nett.

– Nakkehårene reiste seg. Jeg ble iskald og glovarm om hverandre, og hele kroppen knøt seg, forteller hun. «Synne» sitter stille på en kafé et sted i landet. Av hensyn til familien, personlig belastning og av frykt for represalier må hun være anonym.

Hun trodde de var slettet fra telefon og harddisk. Bildene ble tatt da tilliten var betingelsesløs. Nå ligger de på Internett, lett tilgjengelige for alle med tilgang til en søkemotor og nettdækning.

Hun er åpenbart utadvendt, ikke redd for å ta plass. Men når hun snakker om dette, er det som om hun krymper. Latteren sitter langt inne. Hendene flikler – med håret, kaffekoppen og tyggispakken.

– Jeg føler meg invadert. Det er så fælt å vite at noen har tatt kontrollen fra meg, sier hun stille.

Situasjonen ble umulig, hun bestemte seg for å kapitulere. Sove. I flere måneder hun vært plaget med stress og indre uro. «Synne» ble sykmeldt fra jobben og reiste hjem til foreldrene.

Hun ringte også politiet. Trygg på at det skulle være enkelt å få hjelp.

– Politiet sa at det beste rådet de kunne gi meg var å ringe han som hadde tatt bildene og spørre om han

kunne være så grei å få dem slettet. Jeg måtte nesten selv vurdere om jeg ville anmelde.

Hun trekker pusten dypt. Skulle hun kontakte han som i utgangspunktet hadde publisert bildene? Appellere til hans sympatiske side? Hun kunne anmelde, men måtte regne med at saken ville bli henlagt.

– Jeg kan jo ikke risikere det heller. Han vil jo få beskjed om at jeg har anmeldt ham. Siden han fortsatt sitter på bildene, vil jeg aldri risikere å provosere ham ytterligere.

Helst vil hun bare skyve det unna, glemme det. Men det forsvinner jo ikke. Den mannen som ser litt ekstra på henne på butikken, har han sett henne naken? Kunden som spør henne om noe på jobb? Når hun en gang får barn som googler mammaen sin, vil disse bildene komme opp da?

– Du føler deg helt maktesløs. Når noen har en sånn type kontroll over deg, blir du helt lammet.

KRIPOS, SOM HAR EN EGEN AVDELING som arbeider mot ulovlig nettporno, kjenner til nettstedet.

– Vi har fått noen henvendelser om bilder på denne siden, som kan være av personer under 18 år. Ved et par anledninger har vi henvendt oss til dem og bedt dem om å fjerne bildene. Det har de gjort umiddelbart, sier Lena Reif, seksjonsleder ved Kripos.

Men noe mer gjør de ikke. De andre bildene på nettsiden får være der.

– Jeg har likevel full forståelse for at det oppleves som svært belastende å få bildene spredd på Internett.

– **Det at bildene forblir på Internett, er det et argument for ikke å straffeforfølge den som har publisert dem?**

– Absolutt ikke. Trusler og trakassering er straffbare forhold i seg selv, sier Reif.

Så langt er ingen slike saker blitt forfulgt av Kripos.

Da nettstedet plutselig lå nede for et par uker siden, var det ikke politiet som hadde tatt affære.

Hjelpen kom fra en hacker.

FREDAG 18. JANUAR: «Hva skjer med siden? Den suger», twitrer en fortvilet bruker. «Mye angrep, vi jobber med det! Bli værende», svarer nettstedseieren på Twitter.

Et sted i verden – kanskje i Nederland, ut fra hva VG Helg vet – sitter en mann med en dobbel identitet.

Han har tilknytning til «de som håndhever loven», oppgir han. På nettet kaller han seg bare «The Paradox». Han har sett seg lei på at jenter henges ut på nettstedet, og starter sin egen kamp.

– Det eneste du behøver å vite om meg er motivet mitt: å forsvare de som ikke kan forsvare seg selv. Enhver som driver med barneporno, hevnporno eller trakassering, vil en dag møte meg, skriver han til VG Helg.

Han fikk vite om nettstedet da noen fra hacker-gruppen Anonymous avtalte å angripe siden – fordi de mener den har distribuert barneporno.

– Mens de gikk til verks, gjorde jeg min egen etterforskning. Dette samlet jeg i en rapport og sendte til domeneregistraren og netthotellet som holder serveren.

Anonymous 12/04/15
(Sun) 15:00

NOEN SOM HAR
NOEN BILDER FRA
MØRE OG
ROMSDAL
OMRÅDET? HELST
FRA MOLDA/
FRÆNA :))

Anonymous 12/09/10(Mon)12:14

HVA I HELVETE HAR DET Å SI OM HUN ER 16?

HUN LEGGER DA UT BILDER
AV SEG SELV PÅ BLOGGEN..?

En time etter at de hadde fått rapporten min, stengte de nettstedet, skriver han.

«The Paradox» føler seg tvunget til å være anonym, ikke bare på grunn av hevnløstne pornoiere fra Øst-Europa, men også på grunn av politiet.

– Alle ser at myndighetene ikke klarer å håndheve loven. Hadde de klart det, ville ikke disse nettstedene eksistert. Likevel blir folk som meg sett på som kriminelle når vi gjør noe med det. Derfor har jeg tatt ekstreme skritt for å beskytte meg, sier hackeren.

Han har sine egne tanker om hvem guttene som bruker nettstedet er.

– Jeg tror at de har det vondt. Jeg har også ofte hatt lyst til å legge ut bilder av ekskjæresten min, men jeg har ikke gjort det. Den linjen krysser jeg ikke.

Noen menn mister evnen til å skille rett og galt når de blir såret. Det finnes dem som rett og slett er perverse og sexavhengige som ikke vil annet enn på komme hjem fra jobb, glane på pupper, kjønne og onanere til de sovner. Men mange har ikke noe annet ønske enn å bli elsket.

I fem døgn ligger nettstedet nede.

– Å gud, jeg tror jeg er skikkelig heldig. Jeg finner ikke bildene av meg selv lenger, sier Synne når hun først får høre om det.

Det blir den beste uken på lenge.

Men lykken skal vise seg å bli kortvarig.

ET STED I DET TIDLIGERE JUGOSLAVIA jobber folkene bak nettstedet iherdig for å få bildene på nett igjen. «Ikke fortvil. Vi er snart online igjen», twitterer de.

Klokken 09.30 fredag 25. januar er nettsiden oppe på nytt. På fronten ligger følgende melding til brukerne:

«Etter å ha vært nede en stund, er vi endelig tilbake! Først, beklager for dette – vi ble hacket og angriperne slettet alt. Når det er sagt, vi har nå en ny plattform og er bedre enn noensinne. Spre ordet!»

Navnet er nå registrert via et firma i Ungarn, og nettstedet er flyttet fra Nederland og blitt kunder av netthotellet CloudFlare, en av nettets mastodonter. De har mer nettrafikk enn Amazon, Wikipedia, Twitter og Instagram til sammen, og er eksperter på å beskytte kundene sine på angrep fra hackere. De er like populære hos ulovlige politiske partier som pornonettsider.

NOEN DAGER SENERE, tirsdag 29. januar: «so i need give you strategy so you can post in news?»

VG Helg får en epost av eieren av pornosiden. På haltende engelsk skriver han at det ikke er hans ansvar at folk bruker nettstedet hans til å drive dugnadsarbeid for å navngi jenter på nakenbilder.

«Jeg ikke publiserer noen bilde, det er brukergenerert. (...) Hvorfor er det min feil? Problemet er i person som tar bildene, ikke meg».

Grunnen til at han driver nettstedet? Penger. Mens nettstedet holdt til i Litauen, publiserte de blant annet annonser fra Crakmedia, et britisk-canadisk firma som spesialiserte seg i annonsering på pornonettsider.

«Jeg tjener noe penger med å selge annonseplasser, men nesten alt går til å betale netthotellet. Ikke enkelt å finne firma som vil betjene nettstedet, og ja jeg venter hacker-angrep, men jeg er klar og er sterkere enn før», skriver personen.

Amatørporno er nå mer etterspurt på nettet enn vanlig porno, mener Hans Marius Tessem i Slettmeg. ➤

***Du føler deg helt
maktesløs. Når noen
har en sånn type
kontroll over deg,
blir du helt lammet.***

«SYNNE»

BEKYMRET: De første meldingene fra fortvilte jenter kom april i fjor. Fra senhøsten tok det av, fortelle Runar Skaare Tvelten (t.v.) og Hans Marius Tessen i slettetjenesten Slettme.no. De har forsøkt å hjelpe jentene med å få bildene fjernet fra nettstedet.

Seksualiserte bilder av unge jenter – eller gutter – er ofte bilder de har tatt selv, eller som er tatt av en kjæreste eller venn, og er ikke et overgrep.

LENA REIF, KRIPOS

» – Det er stor pågang etter private bilder av jenter, hvor de er så identifisert som mulig, sier han.

Brukerne er ikke bekymret over at flere av jentene på bildene kan være mindreårige. Tvert i mot spørres det stadig vekk etter bilder av såkalte «jailbait», altså jenter under 18 år. Spede forsøk på å advare blir blankt avvist:

«Du bør slette dette da det er bilder av unger som ikke er 18! dette vil bli politianmeldt», skriver en besøkende på nettstedet under en rekke bilder.

Svarene uteblir ikke.

«Fint å ha kopi da :D»

«alle er over 18, eller har du utdannelse i aldersevaluering av «unger» som tar bilder av seg?»

«kan være han kjenner jenta da å dermed vet alderen hennes, uansett er han en idiot, kos deg med bildene å hold kjef», skriver en som kaller seg «Knight».

IFØLGE LOVEN ER ALLE seksualiserte bilder av personer under 18 år barnepornografi. Den seksuelle lavalder er 16, men loven om barnepornografi gjelder for alle bilder av personer som ikke er myndige. Ikke bare det: selv om personen på bildet er over 18 år, vil det rammes av barnepornoloven hvis det ser ut som han eller hun er yngre.

Også de andre nakenbildene er ulovlige, hvis de legges ut uten samtykke. De vil rammes av straffelovens paragraf 390, mener professor Gisle Hannemyr.

Men hverken Kripos eller det lokale politiet går mas-sivt inn i disse sakene.

– Vi prioriterer høyest å identifisere barn som er utsatt for seksuelle overgrep. Seksualiserte bilder av unge jenter – eller gutter – er ofte bilder de har tatt selv, eller som er tatt av en kjæreste eller venn, og er ikke et overgrep, sier Lena Reif ved Kripos.

Eva Jarbekk, advokat i advokatfirmaet Kluge DA og leder av den statlige Personvernemda, har liten tro på at politiet kan hjelpe. Det eneste håpet er at jentene selv tør gå rettens vei, mener hun.

– Håpet er at en jente skaffer seg en advokat og kjører saken sivilrettslig, også med erstatningskrav. Hvis man kan få en sak som skaper presedens, blir det både lettere for neste sak og det virker preventivt. Det hadde vært fint hvis noen tok den belastningen det helt sikkert er å kjøre en slik sak, sier hun, og foreslår også å opprette et eget organ for saker som dette.

– **Kan jentene ikke forvente hjelp fra noen myndigheter?**

– Det kan hende at politikerne vil ta tak i det. Det gjør de av og til når man ser at noe blir et alvorlig samfunnsproblem, sier Jarbekk.

Storingsrepresentant Nikolai Astrup har frontet partiet i personverndebatten. Han er kritisk til hvordan politiet håndterer disse sakene.

– Handlinger begått på Internett er like straffbare som andre handlinger. Dette blir åpenbart ikke tatt på alvor av politiet, og det er kritikkverdigg. Politiet må håndtere disse sakene som enhver annen kriminalsak, sier han.

Han er ikke fremmed for Jarbekks tanke om et eget organ for å hindre trakassering på nett. Men det viktigste er hvordan politiet mottar slike saker, mener han.

– Det må en holdningsendring til hos politiet, slik at de begynner å håndtere disse sakene som andre lovbrudd. Dette er en type saker vi kommer til å se mer av fremover.

BRUKERNE AV NETTSTEDET er ikke veldig redde for straff.

En jente har oppdaget bilder av seg. Hun truer med å anmelde de som har lagt dem ut. Svaret kommer konstant:

«Politiet har viktige ting å drive med (...) når du kaster bort tiden deres så gjør du at andre som faktisk har det jævlig ikke får den hjelpa fra politiet de trenger. Det er egoistisk av deg».

En annen jente prøver fortvilet å appellere til samvittigheten:

«Dere tok fra meg valget mitt. Jeg ønska aldri å ha bilde av fitta mi ute på nett! (...) Nå har jeg ingenting å si på det lengre og får ikke slettet dem! Derfor ødelegger det livet mitt!»

Svaret fra de anonyme er det samme som jentene får fra politiet, politikere og myndighetene:

«Welcome to the internett, du har ikke kontroll på noe du legger ut.» •

hakon.hoydal@avg.no magnar.kirknes@avg.no vghelg@avg.no

EVENTYREREN RAGNAR THORSETH:

Foto: HALLGER VÅGENES

Thai-kone gjør meg
30 ÅR YNGRE

● SIDE 6, 7 og 8

10-DAGERSVARSELET:

MYE SOL
- fortsatt varmt

● SIDE 18 og 19

**EKSPERTENES
TIPS OG RÅD:**

Foto: NTB SCANPIX

**SLIK FLYR
DU BEST
MED BARN**

● SIDE 28 og 29

Høyre-politiker STJAL NAKEN- BILDER av jenter

AVSLØRT
AV HACKEREN
EINAR (31)

Les den rystende historien i VG HELG

VG

LØRDAG 27. JULI 2013

HELG

– KÅRET TIL ÅRETS AVISMAGASIN –

AVSLØRT AV SUPER-HACKEREN

*Høyre-politikeren stjal og spredte nakenbilder
på pornonettsider. Så la Einar (31) ut en felle.*

VERDENS GANG **DOKUMENT**

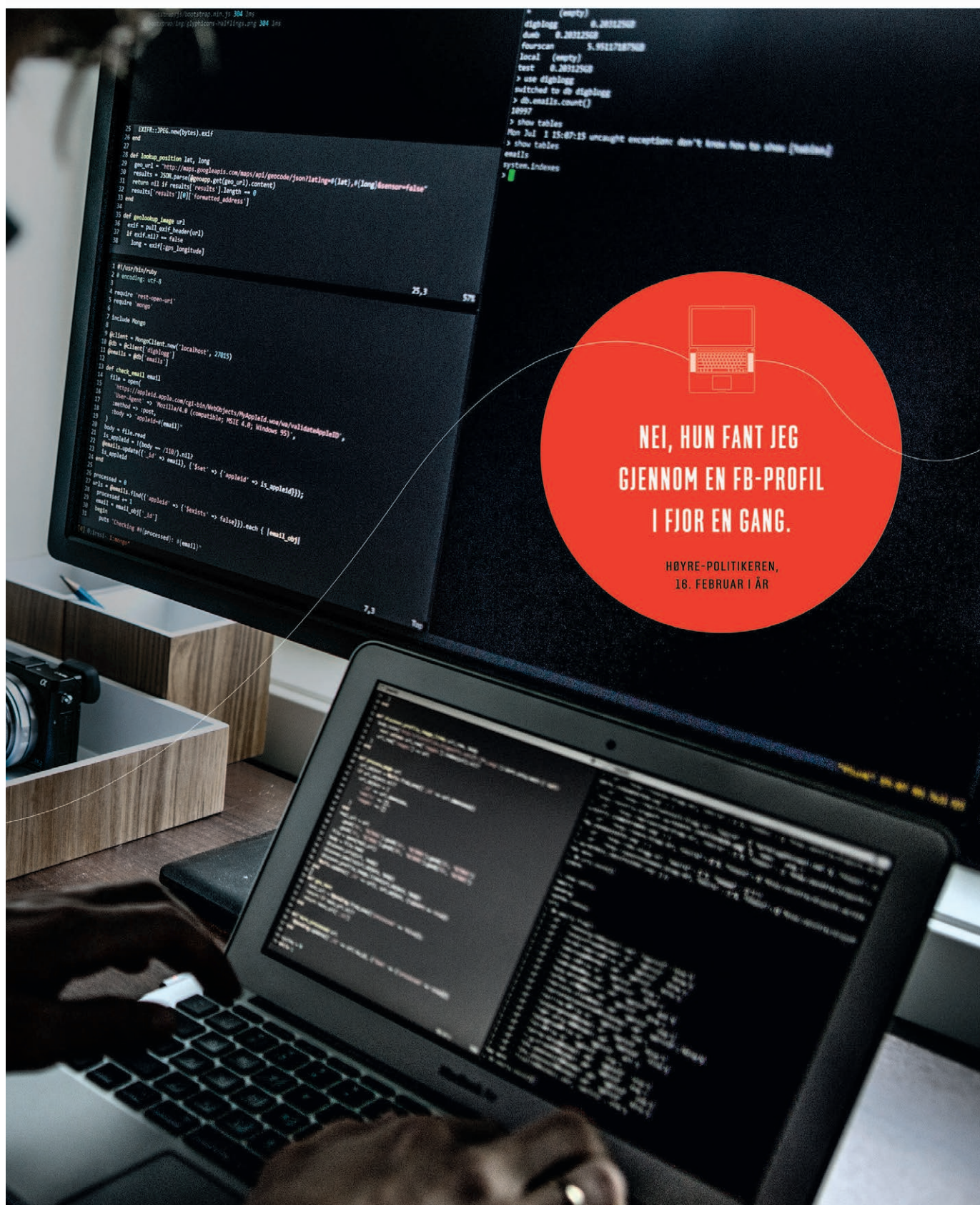
UTROLIG NICE DAME.
DET DER ER AKKURAT DET JEG HAR
LYST TIL Å FÅ TAK I (...) ER DET
OGSÅ BLOGGDAME?

HACKEREN EINAR,
15. OG 16. FEBRUAR I ÅR

*Fra PC-en hjemme fant
hackeren Einar (31) bevisene
mot mannen som stjal og spredte
nakenbilder. Konfrontert av VG Helg,
innrømmer Høyre-politikeren at
han misbrukte jentene på nettet.*

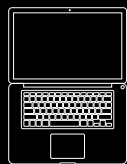

TEKST: HÅKON FOSTERVOLD HØYDAL, JULIA RENATE INGEBRIGTSEN OG
AMUND BAKKE FOSS FOTO: JAVAD M. PARSA GRAFIKK: SIMEN GRYTØYR

NEI, HUN FANT JEG
GIENNOM EN FB-PROFIL
I FJØR EN GANG.

HØYRE-POLITIKEREN,
16. FEBRUAR I ÅR

JEG FORSØKER Å ENTEN FÅ TILGANG TIL
MAILEN HENNES ELLER FÅ SVAR PÅ DET
SIKKERHETSPØRSMÅLET. ER DU HER
SENERE HVIS JEG TRENGER HJELP
MED PROGRAMMENE?

HACKEREN EINAR,
6. FEBRUAR I ÅR

SEND MEG EN MAIL FØR DU EVT.
RESETTER OSV. SÅ SKAL JEG FÅ
HJULPET DEG SÅ FORT JEG KAN

HØYRE-POLITIKEREN,
6. FEBRUAR I ÅR

Faksimile av VG
Helg 9. februar i år.

***Dette er ikke
uskyldige gutte-
streker. Dette er
dypt alvorlig for
kvinnene som blir
eksponert, og det
vil henge ved dem
i lang tid.***

— EINAR OTTO STANGVIK —

Hun har aldri vært så forelsket før. Hun er 18 år og han kan være mannen i hennes liv. Nå skal de være borte fra hverandre i mange måneder. Hvordan skal de få avstandsforholdet til å fungere?

Hun bestemmer seg for å gjøre noe hun aldri har gjort før. Hun vil sende ham noen videoer hvor hun stripper. Jenta knipser også noen bilder av seg selv naken. Smakfullt og sexy, tenker hun og trykker på send.

Noen måneder senere, i februar i fjor, får hun en melding på Facebook. Bildene ligger på en hardpornografisk nettside. Noen måneder senere dukker videoene opp. De er merket med navnet hennes.

18-åringen og kjæresten fortviler. Bildene kommer til å ligge på nettet for alltid. Det er ikke mulig å finne ut hvem som publiserte dem. Eller?

OSLO, 1. JULI 2013: Inne på det minste rommet i leiligheten står et lite skrivebord. En enkel leselampe i metall står ved et vindu uten gardiner. En rullegardin er trukket halvveis ned, og et verdenskart henger på veggen.

Mellom et svart tastatur og en ordinær skjerm, glitrer en papirflat laptop. Det er alt han behøver. – Denne saken har utmattet meg. Vanligvis blir jeg ikke sliten eller stresset av jobben. Jeg gjør det jeg skal, og ferdig med det. Men denne saken har tæret på meg.

Møt Einar Otto Stangvik (31). I arbeidstiden rådgir han norske bedrifter om IT-sikkerhet. På fritiden leter han etter personer som stjeler andres private bilder og legger dem ut på nett. Dette er den samme mannen som avslørte alvorlige sikkerhetshull i systemene hos NAV, Altinn og MinSide.

Nå taster han rolig på tastaturet mens linjer med koder flyr over skjermene.

På balkongen utenfor sitter kona og leser en bok. Einar er det som på nettspråket kalles en «white hat hacker» – en datakyndig som bruker kunnskapene sine til å hacke for det han ser på som den gode saken. Disse er blant de mest fryktede på nettet, fordi de kan spillet like bra som forbryterne de jakter.

Det siste halve året har Einar vært på jakt etter én person: En bystyrerepresentant fra Høyre.

Til sammen har Einar brukt et sted mellom tre og fire hundre timer på å spore opp, identifisere og avsløre denne mannen. Høyre-politikeren har hacket seg inn på jenters private bilder, på lagringstjenesten iCloud. Han har stjålet bildene deres og lagt dem ut på pornografiske nettsider, hvor brukerne ofte identifiserer jentene med navn, alder og bosted.

Et av nettstedene er det samme som VG Helg skrev om i februar i år, hvor et tusentall norske jenter er blitt hengt ut. Der finnes fora for alle nasjonaliteter, også et eget for Norge.

Jenter som er blitt publisert på pornosiden, forteller til VG Helg at de opplever å ha mistet kontrollen over livet sitt. Noen har fått psykiske problemer.

Det er altså i denne bekmørke delen av Internett at Høyre-politikeren har utlevert flere uvitende, norske jenter. Det skal riktignok ta mange krevende måneder før han blir avslørt, og til han til slutt legger seg flat for VG Helg.

JAKTEN STARTER 15. januar i år. Einar våkner til en melding fra datamaskinen sin. Han har selv konstruert programmer som dag og natt tygger seg gjennom nettet på jakt etter norske bilder. I løpet av en uke analyserer programmene over 700 000 bilder og ser etter tegn som kan knytte dem til Norge. Denne januarnatten har maskinen funnet et tyvetall bilder.

Bildene er av minst fire ulike jenter, noen er helt nakne, noen dels avkledd. Informasjonen i filene til noen av bildene gjør at Einar på få minutter kan identifisere to av jentene. Under bildene skriver den anonyme personen som har lagt dem ut: ➔

WHITE HAT HACKER: Einar Otto Stangvik (31) skjønnte at hvis han ikke gjorde noe for å stoppe iCloud-hackeren, ville ingen gjort noe.

VÆR SÅ SNILL.
JEG HAR ALDRI VÆRT
SÅ KNUST FØR.

DEN FORNÆRMEDE 19-ÅRINGEN
PÅ NETTFORUMET

FRAM MED MUSA OG TA NOEN BILDER
MENS DU ONANERER... LEGG UT BILDE
I NOEN MINUTTER OG SÅ BLIR BILDENE
DINE OG TRÅDEN SLETTET.

ANONYM BRUKER
PÅ NETTFORUMET

» «Hvem har sagt noe om at det er jenta selv som har lagt ut bildene. iCloud».

iCloud er Apples såkalte «skytjeneste», som lar deg lagre data i dataprodusentens egne store datamaskiner. Dette for at du ikke skal miste innholdet på iPhone din om du mister den. Deretter kan du gå inn fra en hvilken som helst datamaskin og laste det ned – ved hjelp av passord eller sikkerhetsspørsmål. Det kan også andre om de får tak i din private informasjon.

Det er denne tjenesten noen har hacket.

Dagen etter funnet tipser Einar politiet om bildene. Ingenting skjer. Noen dager senere ringer han dem. Einar oppfatter det som om politiet er mer interessert i hans motiver.

– Jeg ble ringt tilbake av en betjent som spurte hvorfor jeg var interessert i dette. Da skjønte jeg at politiet ikke kom til å gjøre noe, og tok i stedet kontakt med jentene selv, sier han.

EN AV DISSE JENTENE møter VG Helg sammen med moren sin.

Jenta (19) fikk vite om bildene via venner som hadde oppdaget dem på siden.

– Det er en type redsel jeg aldri har kjent på før, sier hun til VG Helg.

Mamma og pappa fikk vite, så ringte hun politiet. Hun får beskjed om å levere en skriftlig anmeldelse, men ingen råd om hvor hun kan søke hjelp.

Så tar Einar kontakt og sier at han vil hjelpe dem.

De møtes, og han viser hva han har av informasjon. De neste ukene arbeider Einar på spreng for å oppnå to ting: Få bildene fjernet og avsløre hvem som har lagt dem ut.

Einar går systematisk til verks. Han begynner med å analysere informasjonen i billedfilene som er lagt ut på nett. Her kan han finne små biter av informasjon, som kan peke mot gjerningsmannens identitet. Billedfilene viser at bildene hennes ble redigert på en fremmed datamaskin 29. september i fjor kl. 04.50. Jenta forteller at passordet til Apple-kontoen hennes ble endret uten hennes vitende tre timer tidligere samme natt, kl. 01.41.

Ut fra dette vet Einar at iCloud-kontoen til jenta ble kopiert en gang mellom 01.41 og 04.50.

Tanken på at mannen kan gå fri og kanskje med tiden bli statssekretær og til med statsråd – det er knapt til å holde ut.

MOREN TIL 19-ÅRINGEN

Hun hadde i overkant av 8000 bilder lagret i skyen. På noen av disse var hun delvis naken, med bar overkropp. Det er disse bildene som senere blir lagt ut på nettet.

MANDAG 28. JANUAR får Einar treff på et såkalt revers-billedsøk. Det er en tjeneste fra Google hvor du kan finne det første stedet et bilde er publisert på nett. Det viser seg at bildene av jenta var lagt ut på et annet nettsted 7. oktober i fjor.

Einar mailer personen som driver nettstedet og krever to ting: Han vil ha bildene av jenta slettet, og han vil vite IP-adressen som bildene ble sendt fra. Enhver maskin

knyttet til Internett har sin unike IP-adresse. Denne vil også vise hvilket geografisk område datamaskinen befant seg da bildene ble publisert.

Med andre ord: IP-adressen bildene ble sendt fra, vil etter all sannsynlighet tilhøre vedkommende som har stjålet bildene fra 19-åringen.

Eieren av nettstedet sletter bildene, men vil ikke gi fra seg IP-adressen. Ikke før Einar foreslår å betale for informasjonen. 29. januar får han meldingen «bildene slettet» og åtte tall i en pen rekke – IP-adressen.

Einar betaler to hundre dollar – cirka 1200 kroner – av egen lomme for denne informasjonen.

– Det er helt greit. Det var aldri penger det handlet om. Jeg måtte nok ikke ha gjort det – jeg betalte først etter at han hadde sendt IP-adressen – men jeg så på det som nyttig å være på god fot med ham for å kunne be om lignende informasjon senere, sier Einar.

IP-adressen peker på et bestemt geografisk område. Dagen etter samler Einar bevismaterialet og sender det til Kripos, politiet og datakrimavdelingen i Trondheim, med detaljert informasjon om IP-adressen og hvordan de kan finne gjerningsmannen.

Ingenting skjer.

Einar sitter hjemme og er frustrert. Hvorfor tas ikke de ansvarlige når det er så lett å ta dem?

SAMME KVELD legges en pirrende melding ut på porno-forumet:

«Jeg har en konto som jeg tror jeg kan klare å resette. bodde med hun i flere år, stesøs.. hun la ut litt bilder for et par år siden (...) jeg tror hun har enda mer win nå. Lover at du ikke deler med noen hvis jeg gir deg tilgang til kontoen hennes?»

Det er Einar som tar grep. Han lager det som på nettet kalles en «honningfelle». Ordet «win» betyr nakenbilder eller annet som brukerne av forumene er ute etter. Å «resette» betyr å tilbakestille en konto slik at tidligere innhold blir tilgjengelig på nytt.

Han oppretter et fiktivt nettsted ved navn «spun.xxx» og gir inntrykk av at det finnes en masse bilder på siden. Det nettstedet i realiteten gjør er å registrere IP-adressen til dem som besøker det. »

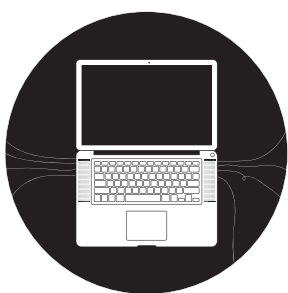
SJOKK: Den 19 år gamle jenta ble dypt fortvilet da bilder fra hennes private arkiv ble gjort tilgjengelig for alle på nettet.

1

SLIK FELTE HAN POLITIKEREN

Einar Otto Stangvik var opprørt over nakenbildene som spres ulovlig i nettets mørkeste kroker, og ville stoppe gjerningsmennene. Slik startet jakten.

EGENUTVIKLET SYSTEM

- » Einar utvikler et system som skanner 700 000 bilder pr. uke.
- » GPS-informasjon i metadataen registrerer bilder fra Norge.
- » 15. januar i år tikker 20-25 norske bilder opp i systemet.
- » En kommentar til bildene hintet om at de er stålet fra iCloud.
- » GPS-informasjonen fører til identifisering av to av jentene nesten umiddelbart.

2

FORUM OG METADATA

- » Einar legger digitale fingeravtrykk på bildene, slik at han kan spore stedene de publiseres.
- » Han gjør et «revers bildesøk» på Google, for å se hvor de har blitt publisert tidligere. Finner første publiseringsdato.
- » Gjennom brukernavn og funn av originale filnavn på bildene skjønner Einar at mannen som publiserte bildene har hatt direkte tilgang til iCloud-kontoen.

3

FUNN AV IP-ADRESSE

- » Etter press mot moderatoren på det aktuelle forumet får Einar utlevert IP-adressen som har publisert bildene.
- » Adressen er plassert geografisk nært der jentene bor.
- » Einar sjekker nå vennelister til de identifiserte jentene på Facebook. Han finner at de to har et titalls felles mannlige venner.

» Ikke lenge etter at han har lagt ut meldingen, får han svar:

«Jeg kan prøve ja. Skal selvfølgelig ikke dele med noen», skriver en, som deretter klikker seg inn på det fiktive nettstedet.

Fellen fungerer. IP-adressen er den samme som er knyttet til publiseringen av bildene. Einar har kontakt med den mulige gjerningsmannen. De begynner å maile.

– Han var mer velartikulert enn de andre på forumet, og litt kjøliger. Det var vanskeligere å komme innpå ham, forteller Einar.

Mannen er sky og deler lite om seg selv. Men han deler gjerne kunnskap og triks for å bryte seg inn på andres iCloud-kontoer og Hotmail-kontoer for å få det han kaller «evig tilgang».

To dager senere later Einar som at han har klart å komme inn på den fiktive stesøsterens konto. Mannen virker ivrig, og skriver at han selv har kjøpt et konverteringsprogram som i tillegg gjør det mulig å hente ut SMS og notater fra andres telefoner.

Einar undersøker videre. Mannens e-post er en Hotmail-adresse. Når du oppretter konto hos Hotmail, må du oppgi en alternativ e-postadresse i tilfelle du glemmer passordet. Einar går til Hotmail, klikker på «Har du ikke tilgang til kontoen din?» og skriver inn personens Hotmail-adresse.

Da får han se deler av den alternative e-post-adres-

sen: Det er en Gmail-konto. De to første bokstavene i adressen lyser mot ham fra skjermen.

Einar går til Facebook og samkjører vennelister til to av jentene. De har et titalls felles mannlige venner. Én av dem har en synlig adresse som ligner Gmail-adressen.

Han er en politiker i partiet Høyre.

ONSDAG 6. FEBRUAR får politikeren en e-post til sin offentlige e-postadresse. Tilsynelatende fra en ung jente som vil fortelle venninnen at hun har startet en blogg. Igjen er det Einar, fra en nylig opprettet e-postadresse.

I e-posten ligger det en lenke til den fiktive bloggen. Bloggadressen er ny, og ingen andre kjenner til den.

Politikeren svarer at hun må ha sendt feil.

Einar kontrollerer besøksloggen. Ett minutt før politikeren sendte svarmailen, hadde den samme IP-adressen som la ut nakenbildene av jentene besøkt bloggen. I tillegg til IP-adressen, viste loggene at den som besøkte bloggen benyttet samme nettleser, samme oppløsning, samme operativsystem og i tillegg samme sett av plug-ins i nettleseren som den personen som besøkte spun.xxx.

Nå har Einar det han trenger. Politikeren kjenner to av jentene som er hacket, og har den samme IP-adressen som hackeren. Senere finner han også ut at e-postadressen som politikeren oppgir på partiets hjemmeside

er brukt til å kjøpe programvare som henter ut bilder, SMS og notater fra iCloud-back up.

18. FEBRUAR avslutter Einar rapport nummer to, hvor han navngir politikeren som gjerningsmann.

Denne gangen går ikke rapporten til politiet, men til den 19 år gamle jentas foreldre.

– Du kan bare tenke deg hvordan det føltes å lese hvem det var, sier moren til VG Helg.

Hun kjenner godt politikeren, i tillegg til flere i den sentrale partiledelsen. Hele familien er medlemmer av Høyre. Gjennom den nære relasjonen hadde han nok informasjon til å knekke koden.

Det var ikke grove bilder datteren hadde tatt. Det var bilder som ethvert ungt menneske med mobilkamera kan ta av seg selv. Bare ved å legge dem ut på et nettsted for stjålne nakenbilder kunne de bli oppfattet som pornografiske.

– Jeg forstår det ikke, sier moren.

– En ting er å bryte seg inn på mobilen hennes og stjele bildene. Bare det er to lovbrudd. Men hvorfor skulle han behøve å legge bildene ut på nettet? Hva fikk han ut av det?

Politikeren har ikke bare hacket jenter han kjenner personlig. VG Helg har snakket med ytterligere to jenter som er rammet av mannens handlinger.

– Dette var bilder som bare jeg, og ingen andre, skulle

4

«HONEYPOT» NUMMER 1

- En «honeypot» er en felle som prøver å få mottaker til å avgi identifiserende informasjon.
- Einar oppretter en konstruert personlighet for å få kontakt med iCloud-hackeren.
- Einar later som han ønsker å hacke en iCloud-konto og spør om tips på forumet. Han får svar fra en Hotmail-adresse som kan knyttes til IP-adressen som la ut nakenbildene av jentene.

5

GJENNOM- BRUDDET

- Hos Hotmail finner Einar de to første bokstavene i en backup-mail fra Gmail, som er tilknyttet Hotmail-kontoen.
- Han sjekker alle de åpne e-post-adressene til jentenes felles mannlige Facebook-venner. En passer perfekt. Han har en mistenkt.
- Her blir det avansert: Einar bruker tilgjengelig informasjon om mistenkte og oppretter to nye Hotmail-kontoer som likner den mistenkte. Krypteringsnøkkelen til de nyopprettede kontoene viser full klaff mellom den mistenkte ID og brukeren som har publisert nakenbildene.

6

«HONEYPOT» NUMMER 2

- Einar oppretter enda en fiktiv personlighet og sender e-post «feil» til den mistenkte åpne e-post-adresse.
- Den mistenkte svarer og signerer med navn og telefonnummer.
- Metadata viser denne sammenhengen mellom den mistenkte og personen som la ut bildene: Samme IP-adresse, samme bredbåndsløseleverandør, samme nettleser og samme operativsystem.

7

OPPSUMMERING

- IP-adressen knyttet til første kjente publisering av de fornærmede jentenes bilder på et pornoforum er den samme som politikerens benytter til den åpne Gmail-kontoen.
- Eieren av Hotmail-kontoen vedgår å bedrive tyveri fra andres iCloud-kontoer. Denne e-post-adressen kan knyttes til Høyre-politikerens IP-adresse.
- Hotmail-kontoen er konfigurert med Høyre-politikerens åpne Gmail-konto som passordgjennomsettelses-adresse.

se. Det var ingenting jeg hadde lagt ut noe sted selv. Det verste var likevel at denne mannen hadde hatt full kontroll over livet mitt i nesten et år, sier en småbarnsmor (21), som fikk bilder stjålet fra iCloud-kontoen sin.

18-åringen med strippevideoene, som i dag er blitt 20 år, forteller:

– Kjæresten min ba meg om å slette videoene og bildene fra mailen, men jeg tenkte at ingen kom til å hacke seg inn på mailkontoen min. Jeg blir så kvalm. Det tok ikke lang tid før kretsen min i Oslo fikk vite om bildene, sier jenta til VG Helg.

Videoene av henne ligger i skrivende stund fortsatt på politikerens profil på et pornonettssted.

ETTER Å HA LEST EINARS RAPPORT, diskuterte foreldrene til 19-åringen hva de kunne gjøre. Skulle de fortelle foreldrene til mannen hva sønnen drev med? Han var jo myndig, så de gjorde ikke det. Skulle de melde det til politiet? Til partiet?

– Tanken på at mannen kan gå fri og kanskje få mer sentrale verv – det er knapt til å holde ut, sier moren.

De finner ingen svar. Nå som de vet hvem det er som har gjort dette, vil de ikke anmelde. Konsekvensene kan bli for store for datteren.

– En sak som dette vil være ødeleggende for partiet, og det er valgt. I tillegg vil alle få vite om disse bildene. Det er uaktuelt.

Til slutt kontakter foreldrene advokat Espen Tøndel i Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiik. Det skjer i midten av februar.

– Vi ble overrasket over at det skulle være den personen Einar Stangvik hevdet, sier Tøndel til VG Helg.

Advokaten er blant landets jurister med mest ekspertise på datakriminalitet. Han råder foreldrene til ikke å gjøre noe selv, men heller be politiet om hjelp.

– Til tross for Stangviks iherdighet er det politiet som skal gjøre bevisinnsamlingen. Å gå private veier med påstander som dette, er noe vi fraråder, sier Tøndel.

DEN 20. FEBRUAR ringer hans advokatkollega Hanne Kjersti Ulleren til det aktuelle politidistriktet og forteller om saken. Straks etter sender hun dem Einars to rapporter.

«Saken gjelder innbrudd i private kontoer og distribusjon av bilder av 4–5 unge jenter på de anonyme forumene (...) Det er nærliggende å tro at omfanget er større. Det kan heller ikke utelukkes at det også er tale om jenter som er yngre enn 18 år.» skriver Ulleren i e-posten til politiet.

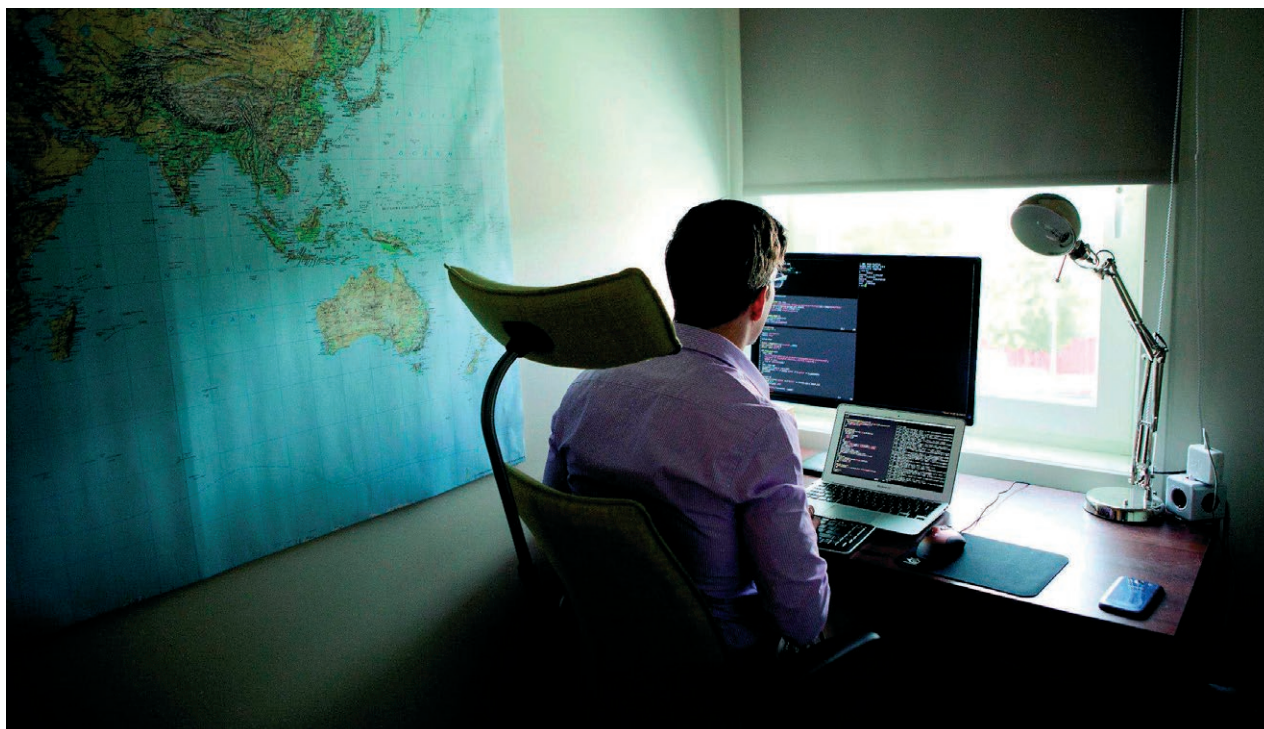
Først når politiet blir kontaktet av advokaten, oppretter de sak.

Noen dager senere ber politiet om informasjon om jentene for å kunne kontakte dem. Det får de av advokatkontoret, som igjen har fått navnene av Einar etter at han har klarert dette med jentene.

– Jeg har ringt politiet flere ganger etterpå. Siste gang ➡

**Dette er en
prinsipielt
viktig sak. Det er
svært alvorlig at
en myndighets-
person utnytter
sin posisjon på
denne måten.**

ADVOKAT ESPEN TØNDEL

KONTORET: Det var her, inne på et lite rom i leiligheten, at Einar klarte å lete frem politikerens som sto bak iCloud-tyveriene.

Å legge ut lokkemat kan være problematisk. En slik inngripen kan i verste fall skade politiets etterforskning.

SAKSANSVARLIG I POLITIET

» var 12. mars. Da svarte de at de hadde stor saksmengde og ennå ikke var sikre på hvilken avdeling de skulle sende saken til, sier Ulleren til VG Helg.

De to advokatene synes det er oppsiktsvekkende at politiet har unnlatt å starte etterforskning.

– Dette er en så alvorlig sak at politiet må gripe fatt i den. Loven sier at politiet kan iverksette etterforskning på eget grunnlag hvis allmenne hensyn tilsier det. Det gjør det her. Dette er en prinsipielt viktig sak. Det er svært alvorlig at en myndighetsperson utnytter sin posisjon på denne måten, sier Tøndel.

Advokaten mener at politiet burde ha beslaglagt politikerens datamaskin for flere måneder siden.

– Da kunne de i all stillhet ha sjekket om påstandene i Einar Stangviks dokumentasjon holdt vann. Det er utrolig at de ikke gjorde det umiddelbart, sier Tøndel.

VG HELG HAR FÅTT DATAEKSPERTER i Mnemonic, Nordens største leverandør innen IT- og informasjonssikkerhet, til å gå gjennom materialet som Einar har fremskaffet.

Sikkerhetseksperterne skriver:

«Etter å ha analysert innholdet i Stangviks rapporter, herunder dokumentasjon av funn og fremgangsmåte, har vi ikke avdekket noen feil eller mangler. I tillegg har våre undersøkelser av informasjon hentet fra åpne kilder forsterket Stangviks påstander om den antatte gjerningsmannens identitet.»

«Etter en grundig vurdering av e-posttjenestens bakkenforliggende mekanismer mener vi Stangvik har bevist at denne kontoen i realiteten er (politikerens e-postadresse).»

8. JUNI tar frustrasjonen overhånd for Einar. Han sender en e-post til Hotmail-kontoen hvor han opplyser at han kjenner politikerens navn, så mannen skal forstå at han er oppdaget:

«Hei [...], Det tok et par måneder å finne deg, men det lot seg altså gjøre. Fint om du legger denne typen aktivitet død, nå. God sommer, og lykke til videre i politikken. Håper vi ikke ser mer til hverandre.»

Noen få timer senere blir Hotmail-kontoen slettet.

De påfølgende dagene sender Einar flere e-poster til politikerens offisielle e-postadresse. Han sender også en e-post til en person i politikerens nærmeste krets med hint om at det er noe de bør snakke om.

– Gikk du for langt?

– Jeg gikk nok langt i å sette press på ham, men ikke mer enn han fortjener. Det stresset som han eventuelt har opplevd kommer i kraft av at han faktisk er skyldig, sier Einar i dag.

Han presiserer at han ikke hadde kjennskap hverken til jentene eller politikerens før denne saken.

– Jeg har i alle år, både via min jobb og privat, vært opptatt av sikkerhetsspørsmål på Internett. Det finnes så mange sikkerhetshull. I begynnelsen av året ble jeg mer og mer opptatt av den manglende sikkerheten til jenter som blir

eksponert mot sin vilje på Internett. Jeg ønsket å bruke min kunnskap til å bidra med det jeg kunne, forklarer Einar.

Han understreker at han ikke har noen interesse av å ødelegge karrieren eller livet til politikerens. Fokuset har vært jentene, og at de skal få en avslutning på saken.

– Jeg vil understreke at dette ikke er uskyldige gutter. Dette er dypt alvorlig for kvinnene som blir eksponert, og det vil henge ved dem i lang tid.

10. JUNI RINGER MOREN til 19-åringen politiet som sitter på saken. Tre måneder har gått siden politiet opprettet sak. Det politibetjenten forteller er nedslående:

– Ingenting vil bli gjort før det foreligger en konkret anmeldelse.

«Hvis vi melder det nå, hvor anonyme kan vi være?» spør moren – og får opplyst at det vil være fullt innsyn i saken for motparten. Det vil ikke familien risikere.

– Nå vil jeg bare begrense skaden han kan gjøre. Jeg vil ikke skade partiet. Men tenk hvis han på et tidspunkt får mer makt og innflytelse i partiet. Det har jeg store problemer med å akseptere, sier hun.

21. mai er siste gang VG Helg kan se at politikerens lagt ut stjålne nakenbilder på nettet. Syv uker senere møter VG Helg politikerens ansikt til ansikt. ●

hakon.hoydal@vg.no julia.renate.ingebrigtsen@vg.no
amund.bakke.foss@vg.no

HØYRE-
POLITIKEREN:

«JEG
HAR VÆRT EN
DRITTSEKK»

Høyre-politikerer som hackeren Einar Otto Stangvik mener har stjålet og spredt nakenbildene, sitter i et lukket rom med VG Helg.

– Jeg aner ikke hva dette handler om. Jeg er så forvirret. Noen må være ute etter å ta meg, sier han. Det er et knapt døgn siden VG Helg har ringt for å be om et møte angående opplysningene vi sitter på. Hele tiden har han stilt seg uforstående til anklagene om at han skal ha hacket unge jenter og spredt bilder og videoer av dem på nettet.

– Du nekter for at du har noe med dette å gjøre?

– Ja! Det er jo det jeg sier. Jeg skjønner ingenting. Politikerer får overbrakt Stangviks rapporter, som han leser fra start til slutt. Han blir også opplyst om at han vil bli anonymisert i saken, av hensyn til de involverte partene, personsensitive opplysninger og fordi han per dags dato ikke er under etterforskning av politiet. Mannen lukker den siste siden i rapporten. Han er stille noen sekunder. Trekker pusten.

– Greit, jeg kan godt innrømme at jeg har gjort det. Han får tårer i øynene.

– Jeg angret helt sinnssykt hver eneste dag. Jeg har vært en drittsekk. Jeg skammer meg og jeg skulle gjort hva som helst for å reversere det. Jeg har gått med dette som en klump i magen hele tiden, og har ikke vært fornøyd med meg selv. Jeg har en elendig samvittighet.

– Hvorfor gjorde du dette da?

– Jeg ville vise frem hva jeg kunne, at jeg kunne bryte meg inn på kontoene. Det ble en slags avhengighet, og jeg ble drevet fremover av spenningen. Det var et sug som gikk over styr og stell. Jeg har alltid slitt med dårlig selvbillit, så det var en form for bekræftelse.

– Når begynte du selv med denne aktiviteten?

– En gang i fjor høst. Til å begynne med var det interessant. Jeg var fascinert av hvor enkelt det var å bryte seg inn. Jeg fikk en mestringsfølelse, og ville vise frem min kunnskap. Jeg var forsiktig og fryktet ikke å bli avslørt.

– Tenkte du på hvilke konsekvenser det ville få for jentene du la ut bilder av?

– Absolutt. Men det handlet ikke så mye om dem. Jeg prøvde å sørge for at ingen kunne kjenne dem igjen.

– Mye av hensikten inne på ett av disse nettstedene går jo ut på å identifisere jentene?

– Ja ... Jeg fikk panikk da jeg så at noen holdt på å få det til.

– Du er folkevalgt bystyreprerzentant. Er det du har gjort forenlig med den rollen du har som politiker?

– Nei, absolutt ikke. Det jeg har gjort er jo helt feil. Men politikerer er jo også bare mennesker. Jeg har levd et hemmelig liv på siden.

– Hadde du klump i magen før du visste at du var avslørt?

– Jeg hadde en dårlig følelse hele tiden, men da jeg visste at jeg var avslørt, ble jeg ordentlig redd.

– Hvorfor ble du redd?

– Jeg følte meg truet.

– På hvilken måte?

– Han som kontaktet meg hintet om at han skulle gå til media. Og så snakket han om kjæresten min, at han skulle fortelle det til henne. Å miste henne er det verste som kan skje meg.

– Hva tenker du om at noen har brukt så mye tid og ressurser på å overvåke deg?

– Det var riktig av denne mannen å ettergå aktiviteten min. Politiet bruker jo ikke ressurser på det. Det er dumt. Selv om noen av metodene hans kanskje var tvilsomme, skjønner jeg at han gjorde det. Slike nettstedet er forkastelige og burde ikke finnes.

– Du beskriver aktiviteten som en avhengighet. Er du ferdig med dette nå?

– Ja. Jeg kommer aldri til å gjøre det igjen.

– Er det noe du ønsker å si til de jentene du har rammet?

– Jeg vil selvfølgelig unnskyldte til alle dem jeg har gjort dette mot. Jeg kommer nok ikke til å kontakte dem, og de vil nok ikke høre fra meg heller. Jeg har slettet alt av bilder jeg satt på. Noen dager etter møtet, ringer VG Helg til politikerer for en oppfølgingssamtale. Nå er tonen hans en annen.

– Har du tenkt noe mer på hvilke konsekvenser vil dette få for din politiske karriere?

– Nei. Det har jeg ikke tenkt på.

– Du må jo ha gjort deg noen refleksjoner rundt din rolle som politiker og hvor veien går videre etter dette?

– Jo, jeg tenker på det hele tiden. Jeg kommer vel ikke til å involvere meg mer enn det jeg allerede gjør.

– På grunn av denne saken, eller ambisjoner generelt?

– Ambisjoner generelt.

– Så denne saken har ikke gjort noe med dine politiske planer?

– Det har jeg ikke tatt stilling til.

– Kommer du til å prøve å gjøre opp for deg?

– Det har jeg ikke tenkt på eller tatt stilling til.

– Mener du selv at du har gjort noe ulovlig?

– Ja, for så vidt har jeg jo det. Jeg har jo gjort noe feil. Jeg har slettet alt av bilder, og er i kontakt med moderator for å få fjernet videoene, svarer politikerer til VG Helg. ●

– *Må ta slikt arbeid med en klype salt*

Politiførstebetjenten som har vært involvert i saken er usikker på alvorlighetsgraden av handlingene, og Einar Stangviks arbeid med å finne gjerningsmannen.

– Familien til en av jentene er frustrert over at politiet ikke har gjort nok for å hindre gjerningsmannen i å fortsette sin aktivitet. Forstår du dem?

– Hele denne saken har hatt en unormal fremgangsmåte. De fornærmede må finne ut om de vil anmelde saken eller ikke. Vi kan også spørre oss om alvorligheten i dette. Dreier dette seg om sedelighet eller datainnbrudd?

– Jentene tar dette veldig alvorlig?

– Sedelighetsgruppen vår er liten og har svært alvorlige saker som voldtekter å jobbe med. Samtidig har vi hatt flere drap siden påske, og dataavsnittet har jobbet intenst med det.

– Politiet har vært godt informert om rapportene til Einar Otto Stangvik. Dere har også blitt kontaktet av advokatene til en av jentene som har blitt rammet.

Hvilke vurderinger gjorde dere rundt informasjonen?

– Vi må vurdere denne privatpersonens eget arbeid med å finne en potensiell gjerningsmann. Det var et stort stykke arbeid, men det er ikke sånn at vi nødvendigvis kan klappe i hendene for det privatpersoner gjør av egen etterforskning. Vi må ta slikt arbeid med en klype salt.

– Informasjonen er ettergått og vurdert som vannfast.

– Denne mannen er ikke politietterforsker, og politiet støtter seg ikke på etterforskning fra private aktører. Vi kjenner ikke hans kompetanse og kan ikke gå god for arbeidet hans.

– Vil du fraråde privatpersoner å gjøre som denne hackeren?

– Det er vanskelig å være bastant på det, men man må i hvert fall være forsiktig. En slik inngripen kan i verste fall skade politiets egen etterforskning. Denne personen har for eksempel lagt ut lokkemat, og det kan være problematisk. Vi vet heller ikke om det foreligger en provokasjon i arbeidet hans.

– Hva skal til for at politiet oppretter en sak?

– Vi må ta utgangspunkt i sakens fornærmede og få innspill fra dem om hva som har skjedd, og hvordan de vil ta saken videre.

Høyre-politikerer har til VG Helg vedgått at han har gjort noe ulovlig, og forteller at han er i dialog med administrator for å få slettet gjenværende materiale fra nettet.

VG Helg har i etterkant av intervjuet med politiet, forelagt deres uttalelser til hacker Einar Stangvik. Han skjønner politiets holdning, men lar seg også provosere.

– Jeg har god forståelse for at politiet har andre, mer håndfaste, konkrete og alvorlige saker å jobbe med. De har hverken penger eller ressurser til å gå inn i alt grums på Internett, men jeg finner det rett og slett provoserende at politiet greier å så tvil rundt alvorligheten av dette. Han ser også det problematiske ved at privatpersoner driver egen etterforskning av slike saker.

– Jeg skjønner også at politiet er skeptiske til at privatpersoner gjør slike undersøkelser som jeg har gjort. Hadde jeg kommet til feil konklusjon og person, og utlevert ham, ville det vært forferdelig, sier Stangvik.

– *Politiet vet best*

Informasjonsdirektør i Datatilsynet, Ove Skåra, mener det er viktig å få hjelp når man rammes av ulovlig bildespredning.

– Politiet vet best hvordan de skal prioritere ressursene sine, men jeg er redd det regjerer en holdning i samfunnet om at det er din egen feil om dette skjer med deg. Det blir for lett. Angsten og frykten en får av å oppleve slikt, uten å oppleve at man får bistand, tror jeg vil komme til å koste samfunnet på andre budsjettområder, sier Skåra. Han tipser brukere om å velge skyløsning med omhu.

– Velg en aktør som stiller krav til passordssammenheng, og del aldri dette passordet med andre. Aktiver passordløsning på mobilen og datamaskinen din. Velg et sikkerhetsspørsmål som ikke er lett for andre å finne ut. Ikke skriv navnet på moren din, sier Skåra.

Det har ikke lyktes VG Helg å få Apple til å kommentere sikkerheten i deres iCloud-tjeneste.

Høyre-politikere trekker seg etter NAKENBILDE-AVSLØRING

● SIDE 6

SLANK & SUNN SOMMMERMAT

Foto: SARA JOHANNESSEN

● SIDE 20, 21 og 22

Nr. 207
Mandag
29. juli
2013
Uke 31
Kr. 15,00

De overlevde hjernesvulst som barn:

Ida (22)

Olav (22)

Vilde (17)

Foto: PRIVAT

Den tøffe veien videre

**SLIK
GIKK DET
MED DEM**

● SIDE 8, 9, 10 og 11

ANNONSE

Tilbudene gjelder t.o.m.
lørdag 3/8.

SPAR

EUROSPAR

Finn din nærmeste butikk på www.spar.no

Karbonadedeig
storfe, 400 g, Gilde 92,25/kg

36⁹⁰

Begrensninger på tilbudene kan forekomme. Vi tar forbehold om trykkfeil og utsolgte varer. Salg kun til private husholdninger.

Alle hele meloner

÷40%

Alltid tilbud på noe godt!

FERDIG ETTER NAKENBILDE- AVSLØRINGEN

HAN AVSLØRTE POLITIKEREN: Fra PC-en hjemme fant hackeren Einar Otto Stangvik (31) bevisene mot mannen som stjal og spredte nakenbilder. Foto: JAVAD M. PARSA

Av JULIA INGEBRIGTSEN og LARS JOAKIM SKARVØY

Høyre-politiker stjal nakenbilder fra jenter og spredde dem på nettet. Nå trekker han seg fra alle verv i partiet.

VG Helg fortalte lørdag historien om hvordan hacker Einar Otto Stangvik (31) avslørte en Høyre-politiker som hadde spredt nakenbilder av unge jenter på nettet. Politikerens hadde hacket seg inn på iCloud-kontoen deres.

Hensynsløs

Høyre-ledelsen arbeidet i helgen intenst med å finne ut hvem politikerens var. Lørdag

og søndag satt de i møter med mannen.

Til stede på møtene var Høyre-nestleder Jan Tore Sanner, som er fungerende generalsekretær. I går deltok også kommunikasjonssjef Sigbjørn Aanes.

Jeg har sammen med andre i partiet hatt møter med ham og formidlet hvor alvorlig vi ser på saken. Dette er en hensynsløs krenkelse av sårbare unge mennesker som er helt uforenlig med å ha verv i Høyre, sier Høyre-nestleder Jan Tore Sanner til VG.

Følger sjefens ordre

Lørdag reagerte Høyres partileders Erna Solberg kraftig og ga sin egen politiker marsjordre ut av partiet. Nå følger mannen sjefens ordre.

– Dette er han enig i og har

trukket seg fra alle verv, sier Sanner.

Politikerens er også folkevalgt og sitter i bystyret i kommunen han bor i.

– Han vil søke seg fratt fra vervet som folkevalgt, sier Sanner.

Søknaden må behandles av det aktuelle kommunestyret før politikerens eventuelt kan fratre.

Høyre har også kontaktet politiet i området politikerens er fra:

– Informasjon partiet har i

Høyre-politiker trekker seg

saken vil bli stilt til rådighet for politiet med tanke på etterforskning, sier Sanner.

Partiledelsen sier de ikke kjenner identiteten til Høyre-politikerens ofre, men at de gjerne vil komme i kontakt med dem.

– Vi ønsker å komme i kontakt med ofrene i saken for å tilby juridisk- og annen bistand til dem. Høyre oppfordrer ofre eller andre med informasjon om å kontakte oss eller politiet, sier Jan Tore Sanner til VG.

Politiets fikk inngående informasjon om saken, men i mangel på en anmeldelse, fulgte de det ikke opp saken og startet etterforskning.

Kritikk

Etter helgens reportasje har det blitt rettet kritikk mot politiets håndtering. Blant annet oppfordret Erna Solberg politiet til å ta saken på største alvor.

Nå griper Riksadvokaten inn og ber statsadvokaten i det aktuelle fylket om en forklaring.

– De opplysningene som har kommet nå, gjør at vi har valgt å be statsadvokaten om en redegjørelse om denne saken. Dette kommer vi til å gjøre mandag morgen, sier fungerende Riksadvokat Ingunn Fossgard til VG.

E-post: julia.ingebriksen@vg.no

SOLBERG TIL HØYRE-POLITIKEREN: TREKK DEG!

Høyre-leder Ema Solberg opplyser at Høyre ikke kjente til saken før de leste om den i VG Helg.

– Dette er en hensynsløs krenkelse av sårbare unge mennesker. Jeg har stor medfølelse med de jentene som føler sin personlige integritet dypt krenket, sier hun.

Solberg understreker at partiet ikke kjenner identiteten til mannen.

Hun gir Høyre-politikeren klar beskjed:

– Han har erkjent handlingene. Når bør han ta konsekvensene av det, og trekke seg fra alle sine verv.

Samtidig oppfordrer hun politiet til å etterforske saken.

– Særlig på grunn av ofrenes unge alder, bør politiet ta saken på største alvor, sier Høyre-lederen.

VALGKAMPSTART:

Ema Solberg hilser på Ingrid Espelid Hovig i Stavanger i går. Samtidig som hun startet valgkampen, mottok Solberg nyheten om avsløringen av partifellen.

Foto: NTB SCANPIX

VG HELG i går

spor og datakriminalitet. Strategien vil fastsette visjon, mål og strakstiltak som skal ta politiet et godt steg på veien mot målene.

– Har en plikt

Sjef for Kripas, Ketil Haukaas, sier at politiet kan gjøre undersøkelser på eget initiativ. Han presiserer at han kun kan uttale seg på generelt grunnlag.

– Hvis noen kvier seg for å anmelde, fordi de er usikre på hva som vil komme av det, kan politiet gjøre innledende undersøkelser, for så å komme tilbake til spørsmålet om anmeldelse, sier han.

I saker hvor det dreier seg om avanserte datainnbrudd, vil det gjerne kreve inngående kunnskap for å kunne etterforske.

Haukaas mener at dette ikke er noe argument for å la være.

– Datateknisk bistand kan politidistriktene få av oss ved behov. Den enkelte politimann har en plikt til å sørge for at saken går videre i systemet, sier Haukaas.

E-post: julia.ingebrigtsen@vg.no

Det er kjempe-grovt

JULIA INGEBRIGTSEN, MAGNUS AAMO HOLTE og LARS JOAKIM SKARVØY

Ressurssenter for voldtatte er sjokkert over at ulovlig publisering av nakenbilder ikke blir tatt på alvor.

VG Helg avslørte i går at en Høyre-politiker har hacket seg inn på iCloud-kontoen til en rekke jenter og publisert bilder av dem på pornonettsider.

Førstebetjenten som var involvert i saken i det aktuelle politidistriktet, stilte spørsmål ved alvorlighetsgraden i det som hadde skjedd.

Dette provoserer konsulent Lisa Arntzen hos Dixi, ressurssenter for voldtatte.

– Et overgrep

– Det er en kjempestor psykisk belastning for den det gjelder, og oppleves som en krenkelse av egen kropp og privatliv. Det er et seksuelt overgrep, sier Arntzen.

Raser mot politiets behandling av uthengte jenter

– Jeg er sjokkert over å høre at det ikke blir fulgt opp. At noen først hacker seg inn på kontoen din, for så å stjele materialet og publisere det på nettet, det er kjempetrovt, sier hun.

I VG Helgs reportasje kom det frem at hackeren Einar Otto Stangvik hadde levert omfattende informa-

sjon til politiet om hvilke lovbrudd som var begått og hvem gjerningsmannen kunne være.

Politiet i det aktuelle politidistriktet kommenterte at de ikke kunne gå god for arbeidet Stangvik hadde gjort, ei heller ettergå det. Dette fordi ofrene kviet seg for å anmelde.

Jan Böhler, justispolitisk talsmann på Stortinget, synes dette er passiv oppførsel av politiet.

– Politiet har ansvar for å forebygge og bekjempe kriminalitet, og skal ikke «gå forbi» den, enten det er på gaten eller på nettet. Særlig når det gjelder overgrep mot unge jenter på nett er dette en prioritert oppgave, sier Böhler.

VG har i to dager forsøkt å få Politidirektoratet (POD) i tale. Bente Storruste i Seksjon for forebygging og kriminalitetsbekjempelse i Politidirektoratet vil kun svare på VGs spørsmål per e-post.

Hun skriver:

«Politidirektoratet er i gang med å utarbeide en strategi for områdene elektroniske

LIVLØS PERSON TATT OPP AV ELVA

En person er sendt til sykehus etter å ha blitt reddet opp fra elven etter å ha falt ut av en raftingbåt ved Dagali i Seterdalen i Buskerud i går ettermiddag.

Personen ble liggende i vannet i 20 minutter og var livløs

da han ble tatt opp av vannet av redningspersonell, opplyser politiet i Nordre Buskerud.

– Helsepersonell har fått stabilisert personen, og vedkommende er sendt til sykehus, sier operasjonsleder Lars Kristian Evensen. (NTB)

VARSLER KAMP OM FEDRE-KVOTEN

Frp og Høyre vil fjerne fedrekvoten hvis de får regeringsmakt, men Venstre vil kjempe med nebb og klør for å beholde og utvide den. Det bekrefter Venstreleder Trine Skei Grande til Aftenposten. I løpet av åtte år med den rødgrønne regjeringen har mor mistet tre uker i foreldrepermisjonen mens fedrene har

fått sin kvote økt til 14 uker. Høyre og Frp stemte imot den siste utvidelsen, og vil isteden la foreldrene dele permisjonen fritt. KrF ønsker en kortere fedrekvote. Venstre er dermed eneste parti på borgerlig side som ønsker en ytterligere økning. Partiet vil ta ytterligere fra mor og gi til far. (NTB)

NORGES MEST LESTE AVIS

VG

Nr. 208
Tirsdag
30. juli
2013
Uke 31
Kr. 15,00

Foto: PRIVAT

Jente (19) offer for datainnbrudd:

-JEG BLE OVERVÅKET av Høyre-politikeren

● SIDE 6, 7 og 8

SUPER- VÆRET FORTSETTER

● SIDE 12 og 13

SJEKK SJAKK- CARLSEN

● SPORTEN

Foto: JON LUDVIG HAMMER

ANNONSE

Vi lanserer 4G langs kysten av Sør-Norge

Send SMS med kodeord «4G» til 2244 eller se telenor.no
for informasjon om sommerdekningen
og tilbud på 4G-mobiler.

Mer fart. Bedre opplevelser.

HACKER-SAKEN I HØYRE

Av JULIA RENATE INGE-BRIGTSEN, og LARS JOAKIM SKARVØY

Høyre-politiker Tor Johannes Helleland (23) brøt seg inn på flere jenters private e-post-adresser og billedkontoer. Nå forteller en av jentene hvordan hun opplevde overvåkningen.

– Jeg synes det er så ubehagelig at en person som jeg har hatt tillit til har gjort dette mot meg, sier et Unge Høyre-medlem til VG.

Jenta (19) ønsker ikke å stå frem med navn.

VG-avsløringen

Det var på lørdag at VG Helg kunne avsløre hvordan hackeren Einar Otto Stangvik (31) har funnet frem til en Høyre-politiker som hadde hacket seg inn på iCloud-kontoen til unge jenter, og at han deretter hadde spredd naken- og leikkledd bilder av dem på internett.

I går sendte Tor Johannes Helleland ut en pressemelding hvor han innrømmet at det var han som er den omtalte Høyre-politikeren.

Da visste allerede 19-åringen at det var Helleland som hadde hacket henne.

Hun ble kjent med Høyre-politikeren da hun meldte seg inn i Unge Høyre for noen år siden. På det tidspunktet var Helleland første viseformann i ungdomspartiet. Han har hatt en rekke verv i Unge Høyre siden 2005.

Like etter at hun ble medlem, begynte det å skje ting med e-post-kontoen hennes.

Passord-krøll

– Flere ganger i måneden, av og til flere ganger i uken, fikk jeg melding om at passordet mitt var endret, sier jenta.

Hver gang endret hun passordet sitt til noe bare hun selv kunne vite. Likevel skjedde det igjen. Etter hvert skjønte hun at det måtte være noen som hacket henne. Hun tenkte ikke at det var så farlig, da hun trodde det var bare e-posten hennes som ble klusset med.

– Det var utrolig slitsomt. Han må jo ha vært inne alle de gangene jeg måtte endre passordet mitt. Tor Johannes må jo ha overvåket meg helt siden jeg meldte meg inn i Unge Høyre, sier hun.

Det var ikke før i januar i år at 19-åringen fikk vite at det var noen som hadde hacket henne. Einar Stangvik kontaktet henne og fortalte at ikke bare var e-posten hennes hacket, men iCloud-kontoen. Der lå all informasjonen hun hadde på mobilen og datamaskinen sin.

Senere fikk hun også vite hvem gjerningsmannen var.

– Han var kamerat

– Jeg hadde sett på ham som en kamerat, en jeg kunne betro meg til. Når det er en du kjenner ... På mange måter så synes jeg synd på ham. Han har sittet såpass høyt oppe, og så har han ødelagt for seg selv på denne måten, sier hun.

Hun sluttet å delta på Unge Høyre-aktiviteter. Det ville bli for toft å ha skulle omgås Helleland når hun visste hva han hadde gjort. Ettersom hun visste at politiet hadde informasjon om saken, ville hun ikke risikere å ødelegge for etterforskningen ved å fortelle ham at hun visste det. Etterforskningen fra politiet kom aldri.

– Jeg hadde forventet at politiet

–Jeg ble Høyre-po

! Helleland innrømmet i går at han stjal nakenbilder fra jenters iCloud-kontoer og spredte disse på nettet.

– Det jeg har gjort er ikke forenelig med å være tillitsvalgt i Høyre og jeg har derfor frasagt meg alle verv og posisjoner. Jeg vil samtidig beklage det jeg har gjort overfor alle mine venner og kolleger i Høyre. Jeg har et engasjement i Høyres Hovedorganisasjon som utløper 1. oktober. Jeg er fritatt fra alle arbeidsoppgaver og kommer ikke til å påta meg noe fremtidig arbeid for partiet, skriver Helleland.

Kort tid etterpå sendte også Tor Johannes Hellelands foreldre ut en pressemelding.

– Det Tor Johannes har gjort mot disse kvinnene er fullstendig galt. Vi er sjokkert og forferdet over vår sønns handlinger i denne saken, og forventer at han tar sitt ansvar, skriver Trond Helleland og Jannike Thorsen i pressemeldingen.

GRUSOM OPPLEVELSE: – Det er ordentlig rart at han har brukt makten sin til å gjøre noe så grusomt, sier jenta(19), som håper Tor Johannes

HACKER-SAKEN I HØYRE

hacket av politikeren

Jente (19) til VG:
– Jeg så på ham
som en kamerat

AVSLØRT: Høyre-politiker Tor Johannes Helleland (23) ble avslørt av hackeren Einar Otto Stangvik (31)

skulle ringe meg. Einar hadde jo gitt dem informasjon om saken. Det er det som irriterer meg mest egentlig. At det må ut i media før politiet gjør noe, sier jenta.

Selv mener 19-åringen at hun ikke er en av dem som er blitt hardest rammet. Bildene som ble spredt betegner hun som ikke spesielt ille.

Det verste for henne er at Helleland har hatt full innsikt i alt hun har foretatt seg på nettet i over et år.

– Jeg vil ikke at dette skal handle om meg. Det er ikke oppmerksomhet jeg er ute etter. Jeg tenker mer på de andre jentene som er hardere rammet, sier hun.

I tillegg vil hun gjerne spre bevissthet rundt sikkerhet på nettet, og advare folk om å være naive. Etter at hun fikk nyss i at det var iCloud-kontoen som var hacket, klarte hun også å resonnerer seg frem til at det var sikkerhetsspørsmålet som var brukt til å få tilgang.

Morens pikenavn

– Spørsmålet var hva som var pikenavnet til moren min, og det er det samme som mellomnavnet mitt, sier hun.

Nå angrrer hun på at hun ikke tok hackingen mer på alvor fra starten av.

– Hadde jeg skjönt hvor alvorlig dette var, så hadde jeg nok fulgt det opp mye før. På den andre siden, når politiet ikke tok det på alvor, så er det kanskje ikke så rart at jeg gjorde det heller, sier hun til VG.

Hun håper at Helleland ber henne personlig om unnskyldning.

– Det er ordentlig rart at han har brukt makten sin til å gjøre noe så grusomt, når han kunne ha brukt den til så mye bra, sier jenta.

19-åringen vil gjerne vende tilbake til å være aktiv i Unge Høyre, men synes det er vanskelig å føle seg trygg i politikken.

– Hvem kan man egentlig stole på?

E-post: julia.renate.ingebriksen@vg.no
 lars.joakim.skarvøy@vg.no

FAKTA/HØYRE-HACKEREN

- VG Helg avslørte lørdag at en Høyre-politiker har hacket seg inn på unge jenters iCloud-kontoer og spredt nakenbilder av dem på nettet.
- Det var hacker Einar Otto Stangvik som hadde funnet frem til politikeren.
- Mandag sendte Tor Johannes Helleland ut en pressemelding hvor han innrømte at det var han som var den omtalte politikeren.
- Tor Johannes Helleland har trukket seg fra alle verv i Høyre.

HACKER-SAKEN I HØYRE

SLITEN: En sliten Unge Høyre-leder Paul Joakim Sandøy møtte VG i sin nyinnflyttede leilighet på Majorstua i Oslo i går kveld.

Hadde aldri trodd dette om Tor

Av LARS JOAKIM SKARVØY

Unge Høyre-leder Paul Joakim Sandøy sier partiet er i sjakk og ber alle mulige ofre om å melde seg.

I går kveld holdt Buskerud Unge Høyre et hasteinnkalt møte for sine medlemmer hvor ungdomspartiet oppfordret eventuelle ofre til å melde seg for politiet eller partiet.

Det skjedde etter at Drammen-politikeren Tor Johannes Helleland (23) stod fram og innrømmet at han hadde stjålet og spredt nakenbilder fra jenter på nettet.

Ukjent antall

VG vet at flere av ofre er medlemmer i Unge Høyre, men at Høyre nå ikke har oversikt over hvor mange som er rammet.

Sandøy vil ikke bekrefte dette, av hensyn til jentenes anonymitet.

– Det er helt forferdelig og trist for hele ungdomspartiet, samtidig som handlingene er svært krenkende for de ofrene det gjelder, sier Unge Høyre-leder Paul Joakim Sandøy.

VG møtte Sandøy hjemme i hans leilighet på Majorstua, hvor også Høyres kommunikasjonsjef Sigbjørn Aanes var til stede.

Sandøy sier han aldri har mottatt noen som helst informasjon som kunne tilsi at noen av våre medlemmer eller andre har blitt utsatt for datainnbrudd, sier Sandøy.

Unge Høyre-lederen er lettet over at Helleland selv valgte å stå frem i går. – Det var en del gutter i Unge Høyre som var veldig lettet over at han sto fram. Det gjør at det ikke rettes mistanke mot uskyldige mennesker, sier Sandøy.

Egen beredskap

Høyre har satt jurist, psyko-

Unge Høyre i krise- møter i går kveld

log og hele partiapparatet i kriseberedskap for eventuelle ofre.

– Nå er vi mest opptatt av å ta vare på ofrene og bidra

med den informasjonen vi kan til politiet, sier Sandøy.

Tor Johannes Helleland er en kjent

skikkelse i Unge Høyre.

Hans far er stortingsrepresentant og samferdselspolitisk talsmann Trond Helleland, som er gift med Høyres

familiepolitiske talskvinne Linda Hofstad Helleland.

– Jeg har opplevd Tor Johannes som et engasjert og aktivt Unge Høyre-medlem. Han har vært en vanlig gutt fra Drammen for oss. Det er klart det er et stort sjokk. Jeg hadde aldri trodd dette om ham, sier Sandøy.

E-post: lars.joakim.skarvoy@vg.no

SLIK SIKRER DU DEG MOT HACKERE

Av MAGNUS AAMO HOLTE
Ekspert: - Bytt alle passordene hvis det blir slutt med kjæresten.

Den teknologiske utviklingen går så raskt at de færreste er klar over hvor truet privatlivet deres faktisk er. IT-ekspert Einar Otto Stangvik (31) er mannen som avslørte Høyre-politikeren Tor Johannes Helleland (23).

Sporer bilder

Han forteller at bilder som er tatt på en Iphone inneholder GPS-data,

med mindre man aktivt har skrudd dette av i telefonens innstillinger.

– Dermed kan datakyndige personer finne ut nøyaktig hvor bildet er tatt, og dermed spore det til en konkret adresse, sier Stangvik.

Han råder derfor par med en hang til å sende hverandre pikante bilder om å ta bilder med et eldre kompaktkamera, som ikke inneholder GPS-teknologi.

Legg inn sperrer

– Opprett to trinns-verifikasjon på tjenester som Facebook og Gmail,

slik at du får en tekstmelding med kode når du logger inn på en ny PC.

Ved gjenoppretting av passord, bør du ikke velge kontrollspørsmål som andre kan finne svarene på, råder it-eksperten.

Peggy Sandbekken Heie i Nor-sis, som står bak slettme.no, råder folk til å skifte ut alle passord dersom det blir slutt med kjæresten.

– Del heller ikke passordene dine med noen i vennegjengen. Blir dere uvenner, vet du aldri hva vedkommende kan finne på, sier Heie.

OVER UBÅT

lenser for å forhindre diesel- og oljелеkkasje fra kranen og etter en time var det under kontroll. Ubåten er bygget for det tyske forsvaret og testes i skjærgården utenfor Kristiansand.

FÆRRE DEPRIMERTE UNGDOMMER

En ny, norsk undersøkelse viser at andelen av deprimerede ungdommer ikke har vært økende fra 2002, skriver Dagens Medisin.

Undersøkelsen er gjennomført hos norske ungdommer mellom 16 og 17 år, og ble

gjennomført i 1992, 2002 og 2010.

I den første perioden så man en klar økning i antallet deprimerede ungdommer, noe forskerne skriver kan være et resultat av mer spiseforstyrrelser og cannabisbruk i perioden.

NEDGANG FOR RYANAIR

Fortjenesten til det irske flyselskapet Ryanair gikk ned med 21 prosent i andre kvartal i år mot samme periode i fjor, skriver Moss Avis.

Den totale omsetningen til flyselskapet økte med tre prosent, mens det totale resultatet gikk ned. Drivstoffutgiftene til selskapet økte i samme periode med

seks prosent, mens antallet flypassasjerer økte med tre prosent.

– Utsiktene er fortsatt forsiktede for hele året grunnet tøffe markedsforhold med lavkonjunktur, høye drivstoffkostnader og overdrevene offentlige avgifter, uttaler konsernsjef Michael O'Leary i en pressemelding.

HACKER-SAKEN I HØYRE

Skjerpet straff for datainnbrudd

Av ALF BJARNE JOHNSEN og LARS JOAKIM SKARVOY

I den nye straffeloven av 2005 vil strafferammen for datainnbrudd bli skjerpet fra ett år til to års fengsel.

Loven er imidlertid ikke trådt i kraft, og vil ikke bli norsk lov på flere år, fordi rettsvesenet ikke har datasystemer til å håndtere den nye loven.

Politiet i Søndre Buskerud innledet i går etterforskning mot Høyre-politikeren Tor Johannes Helleland (23), som mandag innrømmet at han hadde brutt seg inn på flere norske jenters iCloud-kontoer og spredt private nakenbilder på et porno-nettsted.

Inn til avhør

– Han er foreløpig ikke siktet, men har status som mistenkt, sier politiadvokat Per Morten Sending i Søndre Buskerud, til VG.

Planen er å innkalle Helleland så raskt det lar seg gjøre.

Ifølge Sending etterforsker politiet både datainnbruddene og krenkelsen av de unge jentene som har fått intime bilder spredt på internett.

Han vil ikke si noe om aktuelle strafferammer, men presiserer:

– Alvorligheten avgjøres blant annet av jentenes alder. Er de under 16 år, så er det definitivt skjerpende, sier politiadvokaten.

Advokathjelp til Høyre

John Christian Elden, stortingskandidat for Høyre og profilert strafferettsadvokat, bistår nå partiet i denne saken. Han var i møte med politiet i Drammen i går, sammen med Høyres generalsekretær Lars Arne Ryssdal.

Elden skal imidlertid ikke være Hellelands advokat:

– Det er Tore Johannes Helleland og hans advokat som ivaretar hans interesser. Den oppgaven kan ikke Høyre påta seg, skriver Ryssdal i en tekstmelding til VG.

Skjerpende forhold

I fjor høst ble en Oslo-mann dømt i Høyesterett til ett års fengsel – ni måneder ble gjort betinget – for datainnbrudd.

Han hadde kopiert ut intime bilder av en PC som han hadde skaffet seg tilgang til – men ikke publisert bildene på nettet, slik Helleland har innrømmet at han gjorde.

E-post: alf.bjarne.johnsen@vg.no
lars.joakim.skarvoy@vg.no

ETTERFORSKER: Ifølge politiadvokat Per Morten Sending (bildet) i Søndre Buskerud etterforsker politiet både datainnbrudd og krenkelser av unge jenter.

Foto: KNUD ERIK KNUDSEN

Nådeløst, ikke hodeløst

Politiske partier håndterer overgrep, skandaler og trakassering på en ny og langt mer håndfast måte enn før. Det er brutalt, men ofte nødvendig.

I det du får et politisk verv eller en betrodd politisk stilling, så gir du samtidig fra deg en del frihet. Særlig friheten til å gjøre noe galt. Med politikerkarrieren følger ansvar. Du må ikke bare holde deg på rett side av loven, men også innenfor et moralsk og etisk fellesareal. Klåing og grisepreik slipper de fleste menn unna med, men er du politiker så kan slikt koste deg jobben. Det samme gjelder relativt små forseelser som knapt ville bli registrert hos vanlige mennesker.

Politiske verv gir også makt over andre i organisasjonen. Både formell og uformell. Særlig der hvor ungdom er involvert, er det viktig at ledere og forbilder ikke misbruker posisjonen sin. Men dessverre har det lenge vært slik at politiske ledere har sluppet unna når de har gjort det. Partiene har hatt en tendens til å ta mest vare på dem som er på det høyeste nivået i partiet når en sak dukker opp. I praksis har dette ofte endt med at den som har krenket noen får beskyttelse og omtanke, mens de som har blitt krenket ikke opplever å bli tatt på alvor.

Nå ser det ut til at dette kan være i ferd med å snu. Den særdeles resolute reaksjonen på bildesnokingen i Høyre, virker kanskje i overkant brutal. Man synes synd på han som har blitt avslørt og får sine feil offentliggjort i hele Norge. I tillegg til at hans politiske karriere blir avsluttet på vg.no av partilederen selv en lørdag morgen. Har Høyre vært for harde i klypa, er det enkelte som lurer på?

Høyre må selvfølgelig passe på at mannen som nå er avslørt blir behandlet med menneskelighet. Selv om reaksjonen på det han har gjort skal være hard og kontant, så må man ikke slå så hardt at man knuser ham. Det kan være mange hensyn å ta i en slik sak. Noen er bedre rustet til å tåle reaksjoner enn andre.

Men at det reageres kraftig og offentlig er viktig. Ikke minst må de jentene som har fått sitt privatliv krenket, se at noe skjer. Erfaring fra overgrepssaker viser at det er veldig viktig for ofrene å se at det de forteller om faktisk får konsekvenser.

Frithjof JACOBSEN
Politisk kommentator
frithjof.jacobsen@vg.no

HACKER-SAKEN I HØYRE

INFORMERT I FEBRUAR: Unge Høyre-leder Paul Joakim Sandøy ble informert om nakenbilder av et Høyre-medlem i februar. Her er han fotografert da VG møtte ham i hans leilighet på Majorstuen mandag.

Foto: Helge Mikalsen

Varslet ikke videre om nakenbilder

Av LARS JOAKIM SKARVØY, JULIA RENATE INGEBRIGTSEN, GUNN KARI HEGVIK og ROLF WIDERØE

Unge Høyre mottok i februar et anonymt tips om at det lå nakenbilder av et Høyre-medlem på nettet.

Høyre-politikeren Tor Johannes Helleland (23) har innrømmet å ha stjålet og publisert nakenbilder av en rekke Høyre-medlemmer og andre.

Helleland ble i går siktet for datainnbrudd av politiet i Buskerud, men er sykmeldt og kan ikke møte til avhør for tidligst begynnelsen av neste uke.

Etter det VG kjenner til skal Helleland i samtaler med fungerende generalsekretær Gunnar Kongsrud i Høyre i helgen ha oppgitt fornavn på en rekke kvinner som er medlemmer av Høyre, som han har begått datainnbrudd mot.

Tilbød bistand

Så sent som i februar i år mottok Unge Høyres generalsekretær Christopher Wand en e-post fra en anonym avsender.

– Den inneholdt et anonymt tips om at det lå kompromit-

terende bilder av et Høyre-medlem på nettet. Jeg kontaktet umiddelbart vedkommende og tilbød bistand, sier Wand til VG.

Høyre-medlemmet svarte da at hun ikke ønsket partiets hjelp og at hun ville håndtere saken privat.

Henlagt

– Jeg hadde overhodet ingen indikasjon på, eller kunnskap om, at dette var noe som noen i partiet hadde lagt ut. Jeg la derfor vekt på å respektere vedkommende sitt ønske om anonymitet, og håndterte saken uten å involvere andre.

Kvinnen anmeldte publiseringen til politiet i 2011.

– Saken ble henlagt på grunn av mangel på gjerningsperson, sier en politiadvokat i det aktuelle politidistriktet til VG.

Ifølge Wand var det ingen i

organisasjonen til Unge Høyre som mistenkte eller nevnte Tor Johannes Hellelands navn i forbindelse med bildet.

Unge Høyres leder Paul Joakim Sandøy ble på samme tidspunkt orientert om saken med beskjed om at den ble håndtert av ungdomspartiets generalsekretær.

Ingen i moderpartiet Høyres hovedorganisasjon eller ledelse ble informert eller varslet om bildene.

Høyre ønsker ikke å kommentere detaljer i saken.

– Høyre prøvde i helgen å danne seg et bilde av hva som har foregått gjennom samtale med Helleland, for å kunne håndtere saken riktig overfor berørte. Både av hensyn til offrene og partiets pågående etterforskning vil det være galt å gå inn i detaljer om hva som ble sagt, sier Høyres generalsekretær Lars Arne Ryssdal.

E-post: lars.joakim.skarvoy@vg.no

ARK LAVPRISER SOMMEREN

SISTE DAGER!

POCKET

FRA

79,-

SPAR 50,-

349,-

ARK VENNEPRIS

PRISLØFTE

BESTSELGENDE NYHETER!

349,-
EN MANN VED NAVN OVE
Fredrik Backman

249,-
KNYTTET TIL DEG
Sylvia Day
Tredje bok i Crossfire-serien!

369,-
SÆRLIG SENSITIV
Elaine N. Aron

BUTIKK | NETT | MOBIL

MER FOR PENGENE – HELT ENKELT

ARK
BOK
HANDEL

Drastisk økning av nett-trakassering

På to uker har antallet meldinger fra norske jenter som er hengt ut på et av nettes største pornosider, økt med 50 prosent.

Av: Julia Ingebrigtsen og Håkon F. Høydal

- Jentene føler seg rettsløse, sier seniorrådgiver Hans Marius Tessem i Slettmeg.no, som har mottatt bekymringsmeldingene.

På lørdag kunne du lese i VG Helg om hvordan norske jenter navngis, henges ut og hånes på et stort nettsted som VG har valgt å anonymisere.

- På to uker i januar økte tallet fra 61 til 91, forteller Tessem.

[Les om hvordan tusenvis av norske jenter henges ut på pornosteder på VG+ eller i VG Helg!](#)

- Verden faller sammen

Han forteller om jenter som er fortvilet, sinte og føler seg krenket. Samtidig tror storparten at det skal være enkelt å få fjernet bildene fra nett.

- Når vi da må forklare at det slett ikke er sikkert vi kan gjøre noe, faller verden sammen for dem. De føler seg rettsløse, sier Tessem.

Selv om det er ulovlig å publisere bilder av andre uten deres samtykke, er det liten hjelp å få fra politi og myndigheter.

- Politiet håndterer ikke dette på lik linje med andre trakasseringssaker. Samtidig er dette et problem som gjerne går over landegrensene, og det vil kreve

mer internasjonalt samarbeid for å komme dette til livs, sier Tessem.

Manglende forståelse

Slettmeg.no klarer ofte å hjelpe, men det kommer helt an på dagsformen til dem som står bak nettstedet. Noen ganger er det enkelt, andre ganger er det helt umulig. Og dette er langt fra den eneste pornosiden på nettet hvor dette er et problem.

Tessem mener det mangler en forståelse for hvordan dette oppleves for jentene det gjelder. Dette må tas mye mer på alvor av samfunnet, mener han.

- For disse jentene kan det være fullstendig katastrofe, sier han.

Tessem ser nå bare én håndfast metode for å få bukt med problemet.

- Folk må skjønne hvor alvorlig det er å publisere bilder av andre på nett, og hvilke forferdelige konsekvenser det kan få, sier Tessem.

Skal tas på alvor

Hos Riksadvokaten er de tydelig på at dette er saker som politiet skal håndtere på vanlig vis.

- Selv om en jente har latt seg avbilde, enten det er med eller uten klær, skal hun ikke uten videre måtte finne seg i at det blir publisert, sier Guri Lenth, konstituert førstestatsadvokat ved Riksadvokaten.

Hun mener politiet burde vurdere å se nærmere på dette. Hvis fornærmede er misfornøyd med politiets håndtering, kan dette klages inn til Statsadvokaten, påpeker hun.

- Jeg tror det kan være forebyggende at politiet griper ordentlig fatt i noen av disse sakene. Gjøres ikke det, kan det oppfattes som at man bare kan legge ut bilder av hvem som helst uten at man risikerer straff. Det er et viktig både at jentene anmelder sakene, og at politiet tar tak i dem.

Få anmeldelser

Riksadvokaten har få saker på bordet om trakassering og nakenbilder på internett. Men det betyr ikke at sakene ikke finnes, tror Lenth.

- Det kan godt hende at mange jenter kvier seg for å anmelde. Men hvis Slettmeg sitter på informasjon om dette, tar vi gjerne imot en henvendelse fra dem, sier Lenth.

(VG NETT - 09:39 10.02.2013)

Innholdet i utskriften er vernet etter åndsverklovens regler. Utskriften er kun til privat bruk og kan ikke benyttes på annen måte. Kopiering eller spredning av innholdet krever avtale med rettighetshaver eller Kopinor.

Mener politiet overlater ansvaret til jentene selv

(VG Nett) Likestillingsombudet er kritisk til politiets hjelp i nettsaker. Nå ønsker justisminister Faremo å endre loven så de lettere kan få hjelp.

** Norske jenter henges ut og hånes på pornoside

Av: [Håkon F. Høydal og Julia Ingebrigtsen](#)

Lørdag skrev VG Helg om hvordan norske jenter navngis, henges ut og hånes på et større nettsted som VG har valgt å anonymisere.

På to uker har antallet meldinger fra norske jenter som er hengt ut på nettsiden, [økt med 50 prosent](#).

Henges ut og navngis

Nakenbilder jenter har delt med noen de var glad i, stolte på eller var kjæreste med, legges ut på nettstedet så alle kan se. Bildene deles inn i kategorier etter «Sovende jenter» og «Beruset/svimt av». I kommentarfeltet skriver guttene opp alder, navn og bosted, hva de ulike jentene liker og hvordan de er. Her er det ingen sensur, og ingen vet hvem som står bak nettsiden.

Jentene orker ikke belastningen med å anmelde. De vet det henlegges, og er livredde for å skape mer oppstyr rundt bildene og frykter det gjør vondt verre.

Kripos har en egen avdeling som jobber med ulovlig nettporno. De kjenner til siden VG Helg skriver om, men gjør ikke noe med det.

- Vi prioriterer høyest å identifisere barn som er utsatt for seksuelle overgrep. Seksualiserte bilder av unge jenter - eller gutter - er ofte bilder de har tatt selv, eller som er tatt av en kjæreste eller venn, og er ikke et overgrep, sier Lena Reif ved Kripos.

Etterlyser gjennomgang

Men nå er Likestillingsombudet lei av hvordan politiet håndterer saker der jenter opplever seksualiserte krenkelser. Hun etterlyser en gjennomgang av politiets arbeid i saker som dette.

Da en jente ville anmelde en mann for trakassering, siden han hadde lagt nakenbilder av henne ut på nett, fikk hun ingen hjelp. I stedet rådet politiet henne om å ringe mannen og be han om å slette dem.

[Les om hvordan tusenvis av norske jenter henges ut på nett i VG Helg eller i VG+!](#)

Kritisk

- Politiets budskap til ofrene for seksualiserte krenkelser er ofte at det er "lurt å ikke drikke sammen med venner og kjærester", "lurt å ikke la seg avbilde av kjærester" "lurt å kle seg anstendig". Dette legger ansvaret på feil personer. Med slike holdninger er det fare for kvinner og jenters rettssikkerhet, fordi det kan føre til at færre kvinner og jenter anmelder straffbare forhold. Det påvirker også holdninger i befolkningen generelt, særlig når det kommer fra politiet, sier likestillings- og diskrimineringsombud Sunniva Ørstavik til VG.

På bare to uker i januar har antallet meldinger fra norske jenter som er hengt ut på et av nettes største pornosider, [økt med 50 prosent](#).

Ørstavik mener at det er behov for en gjennomgang av hvordan politiet fanger opp straffbare handlinger som hovedsakelig rammer kvinner og jenter.

- Politiet må ansvarliggjøre overgriperne. Det er svært alvorlig hvis de i stedet overlater ansvaret til jentene selv, sier Ørstavik.

Vil utfordre politiet

Også justisminister Grete Faremo mener man må slutte å tro at det som skjer på nett er mindre alvorlig enn det som skjer i virkeligheten.

- Vi må utfordre politiet og andre etater i tenkingen om hvordan komme dette til livs. Det er feil å tro at det ikke er så farlig, så lenge det foregår på nettet, sier hun.

Om et par uker behandler Stortinget justisdepartementets lovforslag om hatefulle ytringer på nett. Dersom loven blir vedtatt blir det enda tydeligere enn før at det ikke er noen forskjell på trakassering via nettet eller den virkelige verden. Dette vil gjelde både tekst og bilder som publiseres.

- Det må ikke råde tvil om at internett er en del av det offentlige rommet, avslutter Faremo.

(VG NETT - 10:12 10.02.2013)

Innholdet i utskriften er vernet etter åndsverklovens regler. Utskriften er kun til privat bruk og kan ikke benyttes på annen måte. Kopiering eller spredning av innholdet krever avtale med rettighetshaver eller Kopinor.

- Krenkende og respektløst, sier Andrea Emelie

(VG Nett) Den norske studenten i 20-årene hevder han har lagt ut flere tusen bilder av nakne jenter. De må skyldes på seg selv, mener han.

Av Håkon F. Høydal , Julia Renate Ingebrigtsen

Han kaller seg bare «Breaking». På [nettstedet VG Helg skrev om forrige helg](#) er han populær blant de andre gutta. Han er blant dem som legger ut bilder av nakne jenter - bilder som han har fått av jenter som stoler på at han holder dem for seg selv.

På nettstedet gjør bildene han legger ut stor suksess. Flere av de andre brukerne berømmer ham for innsatsen og ber om flere bilder.

Mannen hevder overfor VG at han har lagt ut noen tusen nakenbilder av jenter på nett. VG har ingen mulighet til å få bekreftet mannens påstander.

BAKGRUNN: [Drastisk økning i nett-trakassering](#)

Provosert

Andrea Emelie Marhaug (20) fra Tromsø er blant jentene som er hengt ut på nettstedet, og som fortalte sin historie til VG Helg. Hun blir svært provosert over holdningene som kommer frem i denne saken.

- Det er krenkende og respektløst. Det eneste dette sier noe om er disse guttenes holdninger til jenter. Hva om det hadde vært deres kjæreste eller søster, sier Marhaug.

Vil ikke stå frem

Intervjuet med mannen er gjort via epost. Han sier han ikke ville ha brydd seg dersom bilder av ham selv hadde blitt lagt ut på nettet. Likevel vil han verken møtes eller snakkes på telefon, av frykt for at identiteten hans skal bli kjent. Alt han vil si om seg selv er at han er en 20 år gammel student, bosatt i Oslo.

- Mye av enkeltbildene jeg har lagt ut er originalbilder jeg selv har fått tilsendt i god tro om at bildene holdes privat og ikke deles med andre. Men jeg legger også ut pakker med bilder som jeg har funnet andre steder, forteller han.

- Hva tror du jentene synes om at du legger ut bilder som de har gitt deg privat?

- Jeg tviler på at de liker det. Men mange av jentene sender samme bildene rundt til mange, så de må nesten forvente at det deles.

- Må skyld seg selv

Forrige lørdag skrev VG Helg om et av de stadig flere nettstedene hvor brukerne legger ut nakenbilder av jenter, og samarbeider for å få stadfestet identitet og bosted til jentene.

Nettstedet er opprinnelig amerikansk, men har de siste årene vært drevet av en østeuropeer. Den norske delen er den langt største, og slettetjenesten Slettme.no kunne fortelle at de på to januaruker hadde en økning på 50 prosent i bekymringsmeldinger om akkurat dette nettstedet.

Mannen synes det er positivt at VG skriver om temaet.

- Jeg synes det er galt hvis ei seksten år gammel jente som sender nakenbilde til kjæresten sin, får det lagt ut på nettet. Men en atten år gammel jente som legger ut bilder via Snapchat, Instagram og Formspring, og gladelig sender bilder til alle og enhver - hun må nesten skyldes på seg selv. Er bildet selv tatt og selv delt, så har jentene selv ansvaret, mener han.

LES OGSÅ: [Mener politiet overlater ansvaret til jentene selv](#)

Kripos: Straffbart

Det er feil, ifølge politi og jurister.

- Det er ikke lov å legge ut bilder av andre uten samtykke, punktum, sier Eva Jarbekk, advokat i Kluge og leder av Personvernemda.

Også Kripos mener at publisering av bilder på nettet kan straffefølges - selv om de så langt ikke har gjort det.

- Trusler og trakassering er straffbare forhold i seg selv, sier Lena Reif, seksjonsleder ved Kripos.

- Jeg gjør det vel egentlig bare for moro skyld. Det høres litt brutalt ut, men jeg har dessverre ikke så mye samvittighet. Og «sharing is caring». Deler jeg bildene mine, så deler andre sine, er tjuvringens forklaring på hvorfor han publiserer nakenbildene.

«Sharing is caring» - å dele er å vise omtanke. Omtanken mannen viser til er ikke til jentene som blir hengt ut, men til de andre mennene på nettstedet. Samholdet mellom brukerne av nettstedet er en viktig grunn til at så mange legger ut bilder, mener Hans Marius Tessem, leder av Slettmeg.

- Guttene oppmuntrer og gir hverandre positive kommentarer når de legger ut bilder. Slik blir de trygge på hverandre, og terskelen for å gjøre noe ulovlig blir lavere, sier han.

Aktiv kjerne

Tjueåringen er en av de mest aktive bildedelerne. Han antar at kjernen består av snaut førti personer.

- Jeg har ingen planer om å bli kjent med noen av de andre, nei.

- *Hvordan hadde du reagert dersom noen hadde publisert nakenbilder av deg?*

- Jeg hadde faktisk gitt litt beng. Det er mange andre menn som har fått bilder av seg på nett, også kjendiser.

- Skjønner ikke alvoret

Andrea Emelie Marhaug tror ikke guttene skjønner alvoret og konsekvensene av det de gjør.

- Hva er morsomt med å ødelegge livene til folk? Noen av dem som er hengt ut på nettsiden er mødre. Hva hvis ungene deres finner disse bildene senere? spør hun.

Selv synes hun det er ekkelt og ubehagelig at bildet av henne ligger på siden, selv om det ikke er nakenbilder.

- Også lurte jeg på hvilke mennesker jeg har møtt som som vil meg så vondt, for det må jo være noen jeg vet hvem er, sier Marhaug.

(VG NETT - 08:52 17.02.2013)

Innholdet i utskriften er vernet etter åndsverklovens regler. Utskriften er kun til privat bruk og kan ikke benyttes på annen måte. Kopiering eller spredning av innholdet krever avtale med rettighetshaver eller Kopinor.

Politiet må endre siktelse mot tidligere Høyre-politiker

Drammen tingrett har returnert saken mot tidligere Høyre-politiker Tor Johannes Helleland til politiet, som må endre på siktelsen for datainnbrudd mot 32 jenter.

[Saken var ferdig etterforsket i november](#) og ble oversendt tingretten for beramming.

Politiadvokat Hans Lyder Haare sier at det ikke ligger noe dramatikk i at de får saken tilbake. Det handler om en diskusjon om hvordan grunnlaget i siktelsen skal utformes. Tingretten mener at hver av de 32 jentene skal ha et eget punkt, noe som gir litt ekstraarbeid for politiet.

Politiadvokaten håper dette ikke fører til noen stor forsinkelse for saken. Planen er at saken skal gå som en tilståelsessak i retten. Det er en forenklet fremgangsmåte som brukes når siktede har tilstått alle forholdene.

Bakgrunnen for saken er at Helleland fant epostadresser på jenteblogger på internett og deretter brukte adressene til å komme seg inn på jentenes kontoer hos Apples nettsjeneste iCloud. Bilder har blitt spredt på nettet.
(NTB)

(© NTB - 10:08 09.01.2014)

Innholdet i utskriften er vernet etter åndsverklovens regler. Utskriften er kun til privat bruk og kan ikke benyttes på annen måte. Kopiering eller spredning av innholdet krever avtale med rettighetshaver eller Kopinor.